

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V) ŁÓDŹ, WTOREK 20 WRZEŚNIA 1949 ROKU Nr 258 (1183)

Proces bandy Rajka — sądem nad trockistowską szajką Tito

Zeznania współoskarżonych odsłaniają mechanizm niesłychanych aktów zdrady i prowokacji

BUDAPEST (PAP). — Na początku poniedziałkowej rozprawy w procesie Rajka i jego współoskarżonych prokurator zadawał pytania oskarżonemu BRANKOWI.

Prokurator: Czy wszyscy członkowie jugosłowiańskiej IX misji wojskowej oraz w ogóle dyplomaci jugosłowiańscy mieli za zadanie zajmować się działalnością szpiegowską?

Brankow: — Większość członków poselstwa i innych oficjalnych przedstawieli Jugosławii rzeczywiście tym się zajmowała.

Prokurator: Czy poza wspomnianymi już przez pana w toku zeznań wypadkami porwania Lubicy Hrabar znane są również panu inne podobne wypadki?

BRANKOW: — Tak jest. W styczniu 1947 roku uprowadzony został Mikula Ferenc, prawdopodobnie w drodze dyplomatycznej, przy czym porwanie to zorganizował Czaczinow. Po tygodniu Mikula wrócił na Węgry, lecz w Belgradzie zmuszono go do podpisania deklaracji w sprawie współpracy na rzecz UDBA.

Prokurator: Czy podobna działalność szpiegowska ze strony Jugosłowian prowadzona była również w innych krajach demokracji ludowej?

Brankow: Tak jest. Podobne instrukcje otrzymali również szpiegowie jugosłowiańscy w Albanii, Bułgarii i w Polsce. Przypominam sobie, że Rankowicz był niezdolony z roboty wywiadowej na Węgrzech, podkreślił natomiast większą ruchliwość wywiadu w Czechosłowacji.

Zapytany dalej przez prokuratora o instrukcje otrzymywane od Rankowicza, Brankow wyjaśnia, że Rankowicz kazał mu osobiście werбовать przede wszystkim tych, którzy służyli w armii Horthy'ego i tych, którzy skompromitowani byli współpracą z Szalasiem (szefem faszystowskiego rządu węgierskiego u schyłku wojny).

Na pytanie przewodniczącego Tibora Szónyi oświadcza, że przynajmniej do winy w całej rozciągłości. Szpiegiem amerykańskim został jesienią 1944 r.

Mr Allan Dulles i jego agenci

Wśród przebywających tam emigrantów — trockistów wywiady amerykański i angielski rozwijały ożywioną działalność. Na czele amerykańskiego Biura Wywiadu Strategicznego (OSS) stał wtedy Allan Dulles. W ostatniej fazie wojny zdawał on sobie sprawę z tego, że wszystkie kraje środkowo-europejskie, a przynajmniej większość ich części, będzie dziełem Związku Radzieckiego.

Allan Dulles postanowił więc zwerbować sobie agentów do roboty w tych krajach spośród elementów trockistowskich. Głównym jego współpracownikiem w tej akcji był Noel H. Field, obecny sekretarz poselstwa jugosłowiańskiego w Bukareszcie. Młoda Łompar, który już wtedy był szpiegiem amerykańskim i konsulem jugosłowiańskim w Marsylii i Latowicz.

Amerycanie kontaktowali się również z innymi grupami emigranckimi.

Wiem na przykład — oświadcza oskarżony — że pozostawali oni w kontakcie z grupą emigrantów czeskich, na czele której stał niejaki Pawlik, z drobną grupą Niemców, której przywódcą był niejaki Politzer, oraz z grupą emigrantów Polaków.

Oskarżony spotykał się później z Dullesem. Ten ostatni oświadczył mu bez ogródek, że w krajach wy-

zwozonych przez Związek Radziecki partii komunistyczne odgrywać będą decydującą rolę, wobec czego — jak podkreślił Dulles — szpiegi amerykańscy muszą starać się dostać do tych partii. Rozmowa ta miała miejsce w listopadzie 1944 roku. Nie było między nimi różnic poglądowych.

Stalw „łącznik” między Tito i Dullesem

Z kolei Szónyi, na pytanie przewodniczącego udzielił wyjaśnień w sprawie roli Łompara:

— Wiedzieliśmy, że Łompar już w 1944 roku był łącznikiem między Tito a Dullesem. Chodziło o to by Tito odegrał na Bałkanach główną rolę w akcji przeciwko ZSRR.

Na dalsze pytania przewodniczącego Szónyi wymienia skład grupy którą zorganizował:

W końcu 1944 roku — opowiada oskarżony — Łompar wręczył nam wszystkie dokumenty, które były wystawione na nazwiska oficerów jugosłowiańskich, jak również list do ministra spraw wewnętrznych w Belgradzie stwierdzający że jesteśmy agentami wywiadu amerykańskiego. Field dał nam na drogę 4.000 franków szwajcarskich i przygotował nielegalne przekroczenie granicy szwajcarsko-francuskiej.

W Marsylii u konsula jugosłowiańskiego Latinowicza wręczono nam dla fałszywe dokumenty i list do misji jugosłowiańskiej w Bari. Latinowicz skontaktował nas z amerykańską misją wojskową. Otrzymałszy od niej specjalny samolot, którym udaliśmy się do Belgradu. Tam zgłosiliśmy się do niejakiego Kovaczewicza.

Otrzymałszy od „OZNA” samolot i oficera do dyspozycji. Przez Nowy Sad i Subotice przybyliśmy na Węgry do Szegedynu, gdzie zniszczyliśmy nasze dokumenty.

Przewodniczący: A zatem stwierdza pan, że między wywiadem amerykańskim a jugosłowiańskim istniał ścisły kontakt?

Oskarżony: Tak jest. Wszyscy Jugosłowianie, którzy udzielali nam pomocy wiedzieli doskonale, że jesteśmy szpiegami amerykańskimi.

W jugosłowiańskim ministerstwie Spraw Wewnętrznych w Belgradzie oświadczone mi, abym wszelki materiał przeznaczony dla Amerykanów przekazywał kierownikowi jugosłowiańskiej misji wojskowej w Budapeszcie Ciemlowi dla przekazania Dullesowi.

Czasami kontakt między nami był tak ścisły, że trudno było zorientować się gdzie kończy się wywiad amerykański a gdzie zaczyna na się jugosłowiański.

Stala wartość złotego polskiego wobec dewaluacji w krajach marshallowskich

Oświadczenie Ministra Skarbu

WARSZAWA, (PAP) — Minister Skarbu Konstanty Dąbrowski złożył przedstawicielowi Polskiej Agencji Prasowej następujące oświadczenie:

W związku z dewaluacją funta i szeregu innych walut krajów kapitalistycznych stawki przeliczeniowe dla dowiz tych krajów zostaną odpowiednio obniżone.

Narodowy Bank Polski oraz inne banki dewizowe otrzymały polecenie stosowania przy kupnie funta ang. zamiast dotychczasowej stawki złotych 1.608 za 1 funt angielski stawkę złotych 1.117 oraz przy sprzedaży zamiast zł 1.616 stawkę zł 1.123.

Również stawki przeliczeniowe dla innych walut zdewaluowanych zostaną odpowiednio obniżone i dostosowane do dokonanych dewaluacji.

Decyzje powyższe są konsekwencją systematycznie prowadzonej przez Rząd Polski polityki stałej wartości złotego polskiego.

Kłeska bloku szterlingowego

Zamknięcie gołd i zawieszenie wypłat z kont zagranicznych w ośrodkach handlowych Europy Zachodniej

W ślad za dewaluacją funta szterlinga odbywa się, zgodnie z wyrażonymi ostatnio życzeniami Waszyngtonu, dewaluacja w wielu innych krajach.

W dniu 19 września zdewaluowały swe waluty następujące kraje: Norwegia, Dania, Indie, Australia, Afryka Południowa, Nowa Zelandia, Ceylon, Izrael, Egipt, Finlandia, Holandia. Oczekuje się lada chwila dewaluacji w Szwecji, Austrii, w Niemczech Zachodnich, w Grecji, w Pakistanie, w Hiszpanii i Portugalii.

We Francji zwolano nadzwyczajne posiedzenie rządu, na którym omówiona będzie ewentualność dalszej (zwężonej) kłębki dewaluacji franka. Również we Włoszech odbędzie się nadzwyczajna narada rządu w tej samej sprawie.

Paryż (PAP). Rząd francuski postanowił zawiesić do odwołania wolny handel złotem oraz obrót walutami zagranicznymi. Główna paryska giełda w poniedziałek zamknęła.

Rzym (PAP). W związku z dewaluacją funta rząd włoski wstrzymał wypłaty z kont zagranicznych. Gieł-

da jest chwilowo zamknięta.

Bruksela (PAP). Zagraniczne konta zostały chwilowo zablokowane. Główna jest tymczasowo nieczynna.

Paryż (PAP). Z Hiszpanii i Portugalii donoszą o chwilowym zamknięciu giełdy i zawieszeniu wypłat z kont zagranicznych.

Łondyn (PAP). Główna jest nieczynna. Wskleki banki urzędują. Analogiczne decyzje zapadły w krajach imperium brytyjskiego.

Frankfurt (PAP). Wypłaty z kont zagranicznych zostały chwilowo wstrzymane. Główna jest nieczynna.

Waszyngton (PAP). Dyrektor Międzynarodowego Funduszu Monetarnego Gutt zakomunikował na konferencji prasowej, że Międzynarodowy Fundusz Monetarny aprobuje decyzję rządu brytyjskiego w sprawie dewaluacji i oczekuje, że inne kraje pójdą za przykładem Wielkiej Brytanii.

Moskwa (PAP). Agencja Tass donosi z Helsinek, że dyrekcja Banku Finlandii postanowiła zdewaluować markę fińską w takim samym stopniu, w jakim zdewaluowany został funt szterling.

Pismo KC PZPR do KC Francuskiej Partii Komunistycznej

WARSZAWA (PAP). — Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przesłał do Komitetu Centralnej Francuskiej Partii Komunistycznej w Paryżu pismo następującej treści:

Droży Towarzysze! Polska Zjednoczona Partia Robotnicza całym sercem przyłącza się do wyrazów czci i uznania, które partia wasza wraz z klasą robotniczą i całym ludem Francji skła-

da dzisiaj towarzyszowi Marcelowi Cachinowi z okazji 80-lecia jego urodzin.

Długoletnia działalność polityczna Marcela Cachina jest dla każdego rewolucjonisty wzorem bezgranicznego oddania sprawie wyzwolenia proletariatu i narodów uciskanych, sprawie pokoju i postępu. Marcel Cachin jest żywym symbolem najpiękniejszej rewolucyjnej tradycji francuskiej klasy robotniczej i ludu francuskiego.

Polska klasa robotnicza widzi w nim uosobienie proletariackiego internacjonalizmu i najprawdziwszego patriotyzmu. Człowiek w nim nieustraszonego obrońcę Wielkiej Rewolucji Październikowej, jednego z najwspanialszych przywódców zwycięskiego kraju socjalizmu, kraju, który wywabił ludzkość z hitlerowskiego barbarzyństwa.

Zycie Marcela Cachina, oddane całkowicie sprawie socjalizmu, stało się wspaniałym przykładem bezkompromisowej walki przeciw zdradcom z prawicy socjal-demokratycznej, którzy rozbijając jedność klasy robotniczej, usiłują podnieść imperializmowi w ujarzmieniu mas pracujących i w szeregach nienawidzących do Związku Radzieckiego.

Jako długoletni kierownik „Humanite”, Marcel Cachin uczynił z tego dziennika jedną z najwspanialszych trybun idei komunizmu.

„Humanite” stała się nieodróżnioną bronią w walce przeciw wszystkim zdrajcom klasy robotniczej, od trockistów-bucharinowców aż do renegatów nikczemnej klikki Tito, którzy zerzerterowali z obywateli demokracji i pokój do obozu agresji imperialistycznej.

Marcel Cachin uczynił z „Humanite” świetny orzeł w walce przeciw imperialistycznym podżegaczom wojennym, trybunę walki o pokój, którego bronią wszystkie ludy świata pod kierownictwem wielkiego Związku Radzieckiego i jego genialnego wodza Generalissimusa Józefa Stalina.

Masy ludowe Polski czczą w Marcelu Cachinie orędownika braterstwa, jakie łączy lud Francji z Polską budującą socjalizm.

Przesyłając drogiemu towarzyszowi Marcelowi Cachinowi wyrazy naszej głębokiej sympatii, życzymy mu serdecznie, by przez długie jeszcze lata jego energia i wybitne zdolności służyły walce, którą prowadzi pod dowództwem kierownictwem Maurice Thoreza przeciw imperialistycznej polityce wojny w obronie pokoju i porozumienia między narodami.

Za Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Sekretarz ROMAN ZAMBROWSKI

Centralny rząd Chińskiej Republiki Ludowej zostanie powołany przez konferencję polityczną

Evakuacja wojsk Czang-Kai-Szeka do Kantonu

PEKIN (PAP). — Agencja Nowych Chin komunikuje:

Komitet przygotowawczy konsultatywnej konferencji politycznej Chin Ludowych na ostatnim posiedzeniu postanowił zwołać wkrótce konsultatywną konferencję polityczną Chin Ludowych.

Zakończono już całkowicie trwającą od 3 miesięcy pracę wstępne do zwołania tej konferencji. Zadaniem jej będzie powołanie do życia centralnego rządu ludowego Chińskiej Republiki Ludowej.

Wśród 126 członków komitetu przygotowawczego znajdowali się m. in. przewodniczący Mao-Tse-Tung, naczelny dowódca Czu Teh, generał Czu-En-Lai oraz przywódcy i przedstawiciele partii demokratycznych i organizacji ludowych.

PEKIN (PAP). — W pościgu za cofającym się w popłochu nieprzyjacielem chińskiej wojska ludowe zajęły szereg nowych miast w prowincjach Kansu, Ningsia i Czinghaj. Zdobyto m. in. ważne miasta Czung-Ning, Kulang i Tatung. Wspomniane prowincje znajdują się na zachodnich obrzeżach Chin, graniczących z Tybetem.

ODWRÓT WOJSK KUOMINTANGU Z PROWINCJI KWAN-TUNG

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Hong-Kong, że Czang-Kai-Szek nakazał odwrót wojsk kuomintangowskich z północnej części prowincji Kwan-Tung do Kantonu jako tymczasowej siedziby rządu Kuomintangu.

Obserwatorzy zagraniczni w Hong-Kongu sądzią, że wykonanie tego rozkazu będzie równoznaczne „z prawie pełnym załamaniem się oporu kuomintangowskiego w Chinach południowych”. Uważają oni również, że odwrót ten będzie krokiem wstępnym do przeniesienia wojsk kuomintangowskich na Formozę.

PEKIN (PAP). Chińska Armia Ludowa oswojodziła wyspę Pingtan, leżącą w odległości 120 km. od wybrzeży Formozy. Zajęte zostały również wyspa Nanjin i wyspa Melchow.

Górnicy amerykańscy strajkują

NOWY JORK (PAP). W poniedziałek 19 września rozpoczął się w Stanach Zjednoczonych strajk górników, którzy domagają się przywrócenia zawieszonych przez właścicieli kopalni wypłat na fundusz emerytalny i fundusz ubezpieczeń społecznych.

Górnicy w stanach Pensylwania i Zachodnia Wirginia porzucili pracę w poniedziałek rano.

Pod kierownictwem anglo-amerykańskich podżegaczy wojennych „kształcą” się jednostki policyjno-wojskowe w Niemczech Zachodnich

Komunikat Biura Informacyjnego radzieckich władz okupacyjnych demaskuje oszczerze doniesienia prasy imperialistycznej

BERLIN (PAP). — Ogłoszono tu komunikat Biura Informacyjnego radzieckiego zarządu wojskowego w Niemczech w związku z oszczerzonymi doniesieniami prasy angielskiej na temat liczebności i zadań policji we wschodniej strefie Niemiec.

Komunikat podkreśla na wstępie, że liczebność oddziałów policyjnych w strefie radzieckiej, powstałych swego czasu zgodnie z postanowieniami konferencji poczdamskiej i Sojuszniczej Rady Kontroli, jest kilkakrotnie niższa od ilości policji w amerykańskiej lub brytyjskiej strefach okupacyjnych Niemiec.

Policja w strefie radzieckiej zapewnia ochronę granic, przedsiębiorstw i innego mienia narodowego, walczy z elementami przestępczymi i służy sprawie zachowania porządku publicznego i spokoju. Policja ta nie ma innych zadań. Oddziały policyjne nie posiadają ciężkiej broni, jak twierdzą gazetki brytyjskie i amerykańskie. Zgola inaczej przedstawia

sprawa policji w strefach zachodnich Niemiec.

W związku z utworzeniem rządu zachodnio-niemieckiego i projektem wykorzystania Zachodnich Niemiec w ramach agresywnego paktu północno-atlantycznego, tamtejsza policja jest organizowana na wzór sił zbrojnych. Wychowanie policjantów odbywa się pod kierownictwem faszystowskich specjalistów wojskowych w duchu wrogości do innych narodów i budownictwa demokratycznego w Niemczech oraz w duchu militarystyki.

W obecnej chwili w oddziałach policyjnych i innych o charakterze wojskowym w Zachodnich Niemczech służy co najmniej 470 tysięcy ludzi, podległych bezpośrednio zachodnim władzom okupacyjnym, mającym w tych oddziałach swoich wojskowych oficerów w roli doradców.

W sztabach tych zachodnio-niemieckich jednostek pracuje znaczna ilość b. hitlerowców-oficerów i generałów: np. były dowódca grunw ar-

mii na froncie wschodnim — Guderian, b. szef sztabu armii niemieckiej — Halder, feldmarszałek Stumpf, obergruppenfuhrer SS — Steiner i inni. Wiadomo powszechnie, że wśród tych generałów i oficerów znajdują się znani zbrodniarze wojenni.

Policja niemiecka w trzech zachodnich strefach okupacyjnych jest wyposażona w karabiny, broń automatyczną i karabiny maszynowe, a w wielu jednostkach jest broń artyleryjska i znaczne ilości pojazdów mechanicznych, dostarczonych przez armię brytyjską, amerykańską i francuską.

Jest to sprzeczne z uchwałami poczdamskimi, zakazującymi zarówno uzbrajania Niemiec bronią obcego pochodzenia, jak i produkcji uzbrojenia w samych Niemczech.

W strefie amerykańskiej oddziały policyjne przechodzą ćwiczenia wojskowe według przepisów obowiązujących w armii USA. We wszystkich manewrach wojsk anglosaskich w Zachodnich Niemczech uczestniczą z re-

gulu niemieckie jednostki wojskopolicyjne. Na tegorocznych jesienianych manewrach w strefie amerykańskiej posługiwano się w szerokiej rozmiarach niemieckimi jednostkami policyjnymi.

Stalw wzrost ilości oddziałów o charakterze wojskowym i szczególnie policji stanowi jeden z powodów znacznego deficytu w budżetach krajów Zachodnich Niemiec.

Wszystkie podane wyżej fakty dowodzą, że szum, podniesiony wokół policji ludowej w strefie wschodniej, stanowi prowokację i jest obliczony na oszukanie opinii publicznej i odwrócenie jej uwagi od przygotowań wojskowych, przeprowadzanych w Zachodnich Niemczech pod kierownictwem anglo-amerykańskich podżegaczy wojennych. Podżegacze ci uparcie tworzą tam armię pacholów, która ma odegrać rolę mięsa armatniego dla realizacji celów agresywnego imperializmu amerykańskiego.

KOMUNIKAT
W dniu 20. 9. br. o godz. 18.30 odbył się w Łódzkiej Komisji PZPR w Wydziale Propagandy, Kultury i Oświaty otwarte posiedzenie Łódzkiej Komisji Szkoleniowej, na które winni przybyć obowiązkowo wszyscy członkowie Komisji.
Wydział Propagandy Kultury i Oświaty KŁ PZPR

WALBRZYCH (PAP). — Na stanowisko kontrolera produkcji spawaczy w hucie „Karol” w Walbrzychu wysunięta została wielokrotna przewodnicząca pracy Letycja Kubiak, córka rolnika, zatrudniona w hucie od stycznia br.
Letycja Kubiak liczy lat 24. Od stycznia 1949 r. pracuje w hucie jako kobieta-spawacz. W pracy swej stale osiąga do 200 proc. normy. Dzięki nie zwykłej staranności i dokładności w pracy, wybiła się na stanowisko kontrolera produkcji spawaczy

Zaostrzyć czujność wobec wrogów demokracji ludowej

Polski lud pracujący wyciągnie wnioski z procesu najmitów Tito i jego mocodawców

Z NIESŁABNĄCĄ UWAGĄ przy słuchaniu się procesowi faszystowskiej bandy Rajka w Budapeszcie. Złożyli już zeznania herzt kontrolowalnego spisku na Węgrzech Rajk i jego najbliżsi współpracownicy Palffy, Brankow i Szonyi.

Proces jeszcze trwa i każdy dzień przynosi nowe, wstrząsające fakty. Ale fakty dotychczas ujawnione na procesie dają już możność odpowiedzi na dwa zasadnicze pytania do głębi poruszające klasę robotniczą i masę pracującą:

KIM BYLI SPISKOWCY I KTO BYŁ ICH MOCODAWCĄ?
CZEGO CHCIELI SPISKOWCY I PRZY POMOCY JAKICH METOD DAŻYLI DO REALIZACJI SWYCH CELOW?

Od pierwszej chwili było jasnym, że spiskowcy węgierscy byli wykonawcami planów i poleceń innych potężniejszych ośrodków. Rajk, Palffy, Brankow i Szonyi nazwali te ośrodki po imieniu. Są nimi — Tito-Rankowicz i cała klika trockistów jugosłowiańskich oraz stojący za nimi imperialiści amerykańscy i angielscy.

Zeznania oskarżonych pozwoliły przedstawić krok za krokiem jak po wstawia i rozwijała się współpraca tytułowych trockistów i anglosaskich imperialistów, jakie formy przybrała ta współpraca w różnych okresach i jakie cele sobie stawiała, począwszy od okresu wojennego.

IMPERIALIŚCI amerykańscy i angielscy nie pogodzili się ani na chwilę z myślą, że zwolzone przez Armię Radziecką narody Europy Środkowej i Wschodniej zlikwidowały władzę kapitalistów i obywateli. Potęga ZSRR i siła obywateli demokratycznego uniemożliwiła im rozpoczęcie zbrojnej interwencji przeciwko krajom demokratycznym.

Nie mogąc wystąpić z otwartą interwencją imperialiści postanowili działać podstępem, metodami prowokacji i szpiegostwa, metodami rozbiłania od wewnątrz obozu demokratycznego.

Jako narzędzie w tej „robocie” wykorzystywali i wykorzystują trockistów i prowokatorów wszelkiego rodzaju, prawniczych działaczy socjal-demokratycznych, reakcyjnych działaczy katolickich, faszystów, a

przede wszystkim **KLIKE AMERYKANSKICH SZPIEGÓW, PROWOKATORÓW I TROCKISTÓW, KTO RZY DORWALI SIĘ DO WŁADZY W JUGOSŁAWII.**

W ten sposób faszystowska klika Tita, szturmowy oddział kontrrewolucji stał się szturmowym oddziałem imperialistów, zwłaszcza w planie przeciągnięcia krajów demokracji ludowej na stronę imperializmu.

Wiemy już teraz, że taki właśnie, a nie inny był plan Tita i Rankowicza i wiemy już z zeznań Palffy'ego, że Tito był pewny realizacji tego planu, ponieważ popierał go Stany Zjednoczone.

PROCES UJAWNIA, że podstawą w metodą działania spółki imperialistyczno-trockistowskiej było działanie na rzecz osłabienia i zerwania więzów łączących kraje demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim i grupowanie dookoła siebie wszystkich elementów antyradzieckich.

Najmici imperialistów, których cała działalność skierowana była na unicestwienie niepodległości narodów, werbowali swych zwolenników wśród nacjonalistów, głosicieli wrogości i nienawiści do ZSRR. Stworzenie tego rodzaju sił było centralnym punktem planów Tita i jego amerykańskich mocodawców.

Po przez te siły chcieli oni stworzyć kadre ludzką, która by poparła ich faszystowską i imperialistyczną politykę, skierowaną przeciw niepodległości narodów, grożącą klasie robotniczej i ludowi pracującemu odebraniem wszystkich ich zdobyczy.

Klasa robotnicza i lud pracujący wszystkich krajów śledzą z największą uwagą proces budapeszteński, będący niezwyklej siły ciosem zadaniem śmiertelnym wrogom ludom. Klasa robotnicza i lud pracujący wyciągnął z tego procesu wszystkie wnioski. **PIERWSZYM WNIOSEM JEST KONIECZNOŚĆ WZMOŻENIA CZUJNOŚCI.**

Potrzeba czujności wobec trockizmu tytułowego była dla mas ludowych w Polsce jasna jeszcze przed procesem. Towarzysz Bierut pisał w artykule „Doświadczenia dziesięciolecia”:

„Przykład zdrady przez klikę tytułową jednolitego frontu sił proletariatu, którym przewodził ZSRR i kraje demokracji ludowej, jest poważnym ostrzeżeniem dla klasy robotniczej i mas pracujących, przed czynnikami usiłującymi od wewnątrz rozszepelić i osłabić siły walczące o pokój, demokrację i socjalizm”.

W świetle procesu budapeszteńskiego okazuje się, że czujność ta winna być wzmocniona dziesięciokrotnie. Polski lud pracujący, którego oczyszczała się druga po Węgrzech ofiara spiskowców—dziesięciokrotnie wzmocni czujność wobec śmiertelnych wrogów narodów pokoju i postępu.

Po dewaluacji funta sterlinga

Minister Cripps, który nie tak dawno jeszcze przywdziewał togę niezłomnego obrońcy waluty brytyjskiej, zabrał onegdaj głos przed mikrofonem BBC i osobiście zakomunikował poddanym Jego Królewskiej Mości, iż dyktat amerykański: w Waszyngtonie został przez „socjalistyczny” rząd Labour Party przyjęty. Funt sterling, najmocniejsza do niedawna waluta świata, stracił w ciągu jednej nocy ponad 30 procent swej wartości.

Jednocześnie nastąpiło obniżenie wartości szeregu innych walut związanych z t. zw. blokiem sterlingowym. Funt australijski, południowoafrykański i nowo-zelandzki, rupia indyjska, korona szwedzka, norweska i duńska oraz wiele innych walut zostało zdevaluowanych w tym samym stosunku. Wszystko wskazuje na to, że i frank francuski oraz związane z nim waluty nie pozostaną w tyle.

Nie ulega wątpliwości, że decyzja waszyngtońska, będąca dla krajów kapitalistycznych letnym kataklizmem ma olbrzymie znaczenie ekono-

miczne oraz polityczne i to w skali światowej.

Czego nas uczy przebieg konferencji w Waszyngtonie?

1 Konferencja waszyngtońska wykaże zaled raz jeszcze, jak wygląda w praktyce „demokracja zachodnia”. Przedstawiciele rządów USA, Kanady i Wielkiej Brytanii doszli do porozumienia nie tylko w sprawie obniżenia wartości funta brytyjskiego, ale i... walut szeregu innych krajów, zwłaszcza samodzielnymi i niepodległymi. Minister Francji Pétain, który udał się do Waszyngtonu z zamiarem uczestniczenia w konferencji, pozostał mimo wszystko na korytarzu — sprawa załatwiona bez niego. Przedstawiciele innych krajów nie ryzykowali nawet kosztów podróży... Ludność Szwecji, Norwegii, Danii itp. oczywiście nikt o zdaniu nie pytał.

2 Konferencja waszyngtońska wykaże zaled raz jeszcze, jak wygląda w praktyce „demokracja zachodnia”. Przedstawiciele rządów USA, Kanady i Wielkiej Brytanii doszli do porozumienia nie tylko w sprawie obniżenia wartości funta brytyjskiego, ale i... walut szeregu innych krajów, zwłaszcza samodzielnymi i niepodległymi. Minister Francji Pétain, który udał się do Waszyngtonu z zamiarem uczestniczenia w konferencji, pozostał mimo wszystko na korytarzu — sprawa załatwiona bez niego. Przedstawiciele innych krajów nie ryzykowali nawet kosztów podróży... Ludność Szwecji, Norwegii, Danii itp. oczywiście nikt o zdaniu nie pytał.

Jakie będą bezpośrednie skutki umowy waszyngtońskiej?

a) Kapitaliści USA, którzy już od dawna zakupują hurtowo i detalicznie przedsiębiorstwa, posiadłości ziemskie, dzieła sztuki — jednym słowem inwentarz richmowy i nieruchomości Wielkiej Brytanii, mają 4000 dolarów za obiekt wartości np. 1000 funtów, zapłać obecnie zań tylko 2800 dolarów. Oczywiście ten proceder — wykupywanie za bezcen odbiera się w większym stopniu w krajach satelickich, stanowiących słabsze ogniwa bloku sterlingowego.

b) Robotnik w Anglii (i w innych krajach marszałkowskich) zarabiając w funtach tyle, co dawniej, płacić będzie za artykuły żywnościowe i odzież znacznie więcej, niż dotychczas. Już w pierwszym swym przemówieniu zapowiedział „socjalista” Cripps wzrost cen mąki i chleba, i nie ulega wątpliwości, że w przeciwnieństwie do „zamrożonych płac” również i ceny na inne artykuły zaczną na zwykłą gorączkowo.

Zyskiem, wyciśniętym z klasy robotniczej, podzielił się kapitaliści amerykańscy za sprzedajnymi koloniami kapitalistów w zwasilizowanych krajach marszałkowskich.

c) Pewne grupy kapitalistyczne, a więc przede wszystkim przemysł, oparty na imporcie z USA i strefy dolarowej, zarówno w W. Brytanii, jak i w innych krajach, płacąc za ten sam kg bawełny czy rudy więcej funtów, niż jeszcze onegdaj, będzie musiał podnieść koszt produkcji. W wyniku tego straci w dużym stopniu możliwości zbytu swych towarów na rynku krajowym i zagranicznym. W ten właśnie sposób zaczyna się na szeroki skale zakłócenie EKSPORTU KRZYŻU z USA do krajów marszałkowskich.

Wnioski nasuwają się same. Kola wielokapitałistyczne USA i pewne grupy burżuazji angielskiej oraz innych krajów marszałkowskich robią niewątpliwie dobry interes na dewaluacji funta. Ale korzyści przez nie osiągnięte będą nader krótkotrwałe.

Wzrost wrzenia wśród spychanej w nędzę klasy robotniczej Anglii i krajów satelickich, wzrost tarę w 10 nie burżuazji krajów marszałkowskich, zaostrzenie stosunków pomiędzy USA i krajami satelickimi oraz pomiędzy poszczególnymi krajami marszałkowskimi i wreszcie coraz szybciej w wyniku dewaluacji funta wkraczająca na arenę wydarzeń KRYZYS EKONOMICZNY w krajach marszałkowskich — oto elementy, które sprawiają, że dewaluacja funta — najstarszej i „najmocniejszej” waluty kapitalistycznej, jest silnym ciosem w ustrój kapitalistyczny, którego znaczenie trudno w tej chwili docenić.

W. Lemiesz

Socjalistyczne współzawodnictwo pracy stworzyło ruch racjonalizatorski w Polsce

Obrazy Krajowej Konferencji Usprawnień i Wynalazczości w Warszawie

WARSZAWA (PAP) — W dniu 19 września br. w gmachu Narodowej Organizacji Technicznej w Warszawie rozpoczęła obrady Krajowa Konferencja Usprawnień i Wynalazczości. Wśród licznie zgromadzonych na sali widziny zasłużonych racjonalizatorów, wynalazców i przodowników pracy różnych gałęzi przemysłu, jak również członków Rządu, przedstawicieli świata nauki oraz przedstawicieli Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Po wyborze prezydium, do którego weszli szereg racjonalizatorów i zasłużonych przodowników pracy, obszerne przemówienie wygłosił dyrektor departamentu techniki Państwowego Komisji Planowania Gospodarczego — inż. Mieczysław Lesz.

Po przedstawieniu warunków, dzięki którym obserwujemy szybki rozwój ruchu racjonalizacji i nowatorstwa w Polsce Ludowej, mówca zastanawia się nad najważniejszymi brakami, które powodują, że ruch ten nie rozwinął się jeszcze dostatecznie. Pięć najważniejszych braków — to:

- 1) duch wynalazczy naszych racjonalizatorów nie zawsze jest kierowany na właściwe tory;
- 2) racjonalizator nie zawsze otrzymuje dostateczną pomoc w technicznym opracowaniu swych pomysłów;
- 3) realizacja przyjętych usprawnień napotyka nieraz na trudności przy uzyskiwaniu na ten cel środków finansowych;
- 4) rozpatrywanie wniosków odby-

wa się często zbyt biurokratycznie; 5) doświadczenia racjonalizatorów i nowatorów nie zawsze są w dostatecznym stopniu rozpowszechniane.

W Związku Radzieckim każdy oddział fabryczny wywiesza tablicę z nazwiskami racjonalizatorów, dotyczące „wskięch przebieg” w aparacie produkcyjnym. Oprócz tego systemu należy — zdaniem mówcy — skorzystać z doświadczeń Związku Radzieckiego, ogłaszając konkursy na rozwiązanie węzłowych zagadnień zakładów.

Dla okazywania stałej pomocy racjonalizatorom i nowatorom produkcji, zakładane są w niektórych fabrykach kluby racjonalizatorów. Pierwszy taki klub powstał w hucie „Andrzej”. Trzeba dążyć do tego — mówi dyr. Lesz — aby w każdym dużym zakładzie był klub racjonalizatorów, ściśle współpracujący z zakładowym kołem branżowym Słownictwa Inżynierów i Techników.

Zbyt wolne tempo rozpatrywania wniosków wynika z biurokracji i bezduszności części aparatu gospodarczego — stwierdza inż. Lesz, przytaczając szereg przykładów ilustrujących fakt, że liczni racjonalizatorzy — zdobywcy nagród — nagród tych z winy biurokracji nie otrzymali.

Inż. Lesz przytacza tu słowa wicepreziera Miłca o tym, iż trzeba otoczyć opieką pomocą i powołaniem ludzi, którzy woła i energią swoją, rozumem, wiedzą i doświadczeniem starają się Państwu zaozczędzić miliony i miliardów.

Właściwe tory ruchu racjonalizacji

Z analizy braków i niedociągnięć — reasumuje inż. Lesz — wynika: konieczność skierowania ruchu racjonalizacji i nowatorstwa na właściwe tory, udzielenie autorów pomysłów niezbędnej pomocy technicznej, zapewnienie środków finansowych na realizację pomysłów, zwalczanie biurokracji i okazywanie pomocy racjonalizatorom produkcji i nowatorom i wreszcie, konieczność właściwego rozpowszechniania doświadczeń zdobytych w jednym zakładzie — wśród innych zakładów o podobnej technologii.

Narada — kończy mówca — wskazując środki do pokonania przedstawionych trudności, popchnie ruch racjonalizacji i nowatorstwa naprzód, tak, ażeby stał się on nową, potężną dźwignią, przyspieszającą drogę Polski do socjalizmu. Następnie na trybunie wstępuje, serdecznie witany, znany racjonalizator metod budownictwa wicedyrektor Krajewski, który wygłasza referat o

rozpowszechnianiu doświadczeń racjonalizacji w budownictwie.

Omawiając na wstępie różnice zarysujące się na odcinku racjonalizacji między ustrojem kapitalistycznym i ustrojem socjalistycznym, lub dążącym do socjalizmu mówca stwierdza, że w ustroju kapitalistycznym racjonalizacja wynika przede wszystkim z kalkulacji kapitalistów, którzy mają na celu wyciśnięcie z organizmu robotnika jak największej ilości siły roboczej.

Nowe metody pracy w budownictwie

Ponieważ nasz ruch racjonalizatorski — stwierdza dyrektor Krajewski — technicznie i organizacyjnie wynika z socjalistycznego współzawodnictwa pracy i opiera się na nim, przeto rozwój i stosowanie metod racjonalizacyjnych — jest zagadnieniem nie tylko technicznym, ale posiada również aspekt społeczno-polityczny. Spośród i formy rozpowszechniania pomysłów muszą opierać się o świadomość polityczną. Stosowanie pomysłów racjonalizatorskich, które mają na celu dokonanie zasadniczego przełomu w dotychczasowych starych kapitalistycznych sposobach produkowania jest jednym z odcinków ogólnej rewolucji socjalistycznej jaka odbywa się w naszym kraju.

Następnie dyr. Krajewski przechodzi do omówienia zagadnień związanych z budownictwem, omawiając je b. szczegółowo zarówno w skali budownictwa stołecznego — jak i w skali ogólnopolskiej. Omawiając nowe metody pracy, które przeniosły się na cały kraj — mówca stwierdza, że duża rolę w popularyzacji nowych metod odegrała prasa.

Kluby racjonalizatorów

Z kolei głos zabiera inż. Starachowicz z huty „Andrzej”, który referuje do doświadczenia pierwszego klubu wynalazców.

Wysuwając postulaty na przyszłość mówca oświadcza, że niezbędne jest ściśle opracowanie metod pracy klubów, zacieśnienie kontaktów ze Związkiem Radzieckim, co umożliwi korzystanie z bogatych doświadczeń kraju socjalizmu oraz związane z ruchem racjonalizatorskiego silnie aniżeli dotąd z partią robotniczą i związkami zawodowymi.

Po referatach rozpoczęła się ożywiona dyskusja, w której wzięli udział członkowie racjonalizatorzy. Obrady trwają.

Sejm włókniaerek polskich zakończył dwudniowe obrady

W drugim dniu ogólnopolskiej narady aktywistek-włókniaerek, obszerny referat na temat osiągnięć socjalnych oraz planu pracy Związku Zawodowego Włókniaerek na rok 1959, wygłosił kierownik wydziału socjalnego Zarz. Gł. Zw. Zaw. Włókniaerek tow. Kielak.

Mówca wskazał na stały i systematyczny rozwój akcji socjalnej w przemyśle włókienniczym. Stały wzrost sum, przeznaczonych przez Państwo na cele socjalne, pozwolił już w br. na osiągnięcie wyraźnego postępu w dziedzinie rozbudowy sieci żłobków fabrycznych, stacji opieki nad matką i dzieckiem i przedszkoli oraz kolonii letnich i kas samopomocowych. Wzrosła już dziś znacznie akcja wczasów wypoczynkowych, leczniczych i świątecznych.

Troska o dziecko

Na akcję socjalną — stwierdził mówca — w przemyśle włókienniczym wydatkowane w br. już dwie trzecie z przyznanych 3.180 mln. zł, podczas gdy w roku 1948 całość funduszy na cele socjalne wynosiła tylko 1.473 mln. zł. W roku 1950 na akcję socjalną przeznaczone zostaną znacznie wyższe sumy, niż w br. Licznie zabierające głos w dyskusji aktywistki-robotnice wskazywały na doniosłe znaczenie akcji socjalnej.

Projekt scentralizowania akcji socjalnej

Z ogólną aprobatą zgromadzonych

spotkało się wystąpienie kierownika wydziału kobiecego Zarządu Gł. Zw. Zaw. Włókniaerek, tow. Kuświkowa, która przedstawiła projekt scentralizowania akcji socjalnej. Scentralizowanie takie usunęłoby różnice, istniejące obecnie w rozwoju akcji socjalnej w różnych gałęziach przemysłu i pozwoliłoby na właściwe wykorzystanie funduszy socjalnych poprzez stworzenie wspólnych zakładów opieki społecznej, jak: żłobki dziecięce, dzienne przedszkola, stacje opieki nad matką i dzieckiem.

Przeciw podżegaczom wojennym

W jednogłośnie uchwalonej rezolucji, przedstawicielki 200 tys. włókniaerek stwierdziły, że aktywistki Związku Włókniaerek wyrażają swą solidarność z uchwałami II światowego Kongresu Związków Zawodowych w Mediolanie, które potępiły politykę podżegaczy wojennych i rozbijaczy światowego ruchu zawodowego. Poprzez braterski sojusz ze Związkiem Radzieckim, nieugiętym szermierzem pokoju i postępu — oraz krajami demokracji ludowej — głoszą rezolucja — włókniaerki polskie wraz z całą klasą robotniczą Polski wzmocnią będą ideę walki o pokój, walki o sprawiedliwość społeczną i dobrobyt klasy robotniczej

Przygotowania do Dnia Pokoju

W dniu 2 października, w Międzynarodowym Dniu Pokoju, zademonstrujemy naszą wolę walki o pokój, naszą gotowość obrony pokoju przed zakusami anglosaskich imperialistów i podżegaczy wojennych.

Wzywamy wszystkie włókniaerki do organizowania przy zakładach pracy komitetów obrońców pokoju. Omawiając sprawę ostatnich wystąpień papieża oraz rolę reakcyjnej części kleru, delegatki 200 tysięcy włókniaerek stwierdzają z mocą:

Reakcyjna część kleru musi przerwać swą wicherzycielską robotę

„My, kobiety-aktywistki związkowe, domagamy się kategorycznie od hierarchii kościelnej zaprzestania wicherzycielskiej roboty przeciwko Państwu Ludowemu i uregulowania stosunków z Państwem na podstawie deklaracji rządowej”.

Zwracając wiele uwagi na konieczność zachowania pełnej czujności klasowej, wobec starych usiłowań wrogów ustroju ludowego, zgromadzone aktywistki zobowiązują się do wzmożenia czujności na odcinku ochrony i zabezpieczenia majątku Państwa Ludowego oraz prowadzenia bezwzględnej walki z marnotrawstwem surowca i masyżn.

MAKSYM GORKI
Meden z królów REPUBLIKI
(7)
— A co się panu podoba w teatrze?
— Podoba mi się, kiedy jest tam dużo młodych wydekoltowanych dam i siedzą od nich wyżej! — odpowiedział po namyśle.
— A co pan najbardziej lubi w teatrze? — pytałem doprowadzony do rozpacz.
— O! — zawołał rozciągając usta na całą szerokość twarzy. — Ma się rozumieć — aktorki, jak wszyscy ludzie... Oczywiście, jeżeli aktorki są młode i ładne — ale u nich wszystko polega na sztuce. Trudno od razu odgadnąć, która jest rzeczywiście młoda. Wszystkie tak świetnie udają. Rozumiem, to ich rzemiosło. Ale czasami mówi sobie człowiek — aha! Ta — to już napewno młoda dziewczyna! A potem okazuje się, że ma pięćdziesiąt lat i że miała już co najmniej dwunastu kochanków. To już nie

należy do przyjemności... Cyrkówki lepsze są od aktorek. Prawie zawsze są młodsze i bardziej giętkie.
Widocznie był dobrym znawcą w tej dziedzinie. Nawet ja, zatwardziały grzesznik, który przez całe życie plawiłem się w występach, o wielu rzeczach dowiedziałem się po raz pierwszy od niego.
— A jak się panu podobają wiersze? — spytałem go.
— Wiersze? — powtórzył spojrzawszy na kołce swoich bucików i marszcząc czoło. Zastanowił się, podniósł głowę i pokazał mi wszystkie zęby naraz. — Wiersze? O, tak! Bardzo mi się podobają wiersze. Życie będzie bardzo wesołe, kiedy wszyscy zaczną zamieszczać wierszowane reklamy.
— Jaki jest pański ulubiony poeta? — nie omieszkałem zapytać go znowu.
Starzec spojrział na mnie zdumiony i powoli zapytał:
— Co pan powiedział?
— Powtórzyłem pytanie.
— Hm... bardzo jest pan zabawny! — powiedział kręcąc z powątpiewaniem głową. — Za co mam lubić poetę? I po co go właściwie lubić?
— Przepraszam! — rzekłem ocierając pot z czoła. — Chciałem pana zapytać, jaka jest pańska ulubiona książka? Wyłączam książkę czekową...
— Tak, drodzy racia i siostry! Cafe nasze życie jest puste

i znikome, jeżeli nie składamy go w ofierze miłości bliźniego, niezależnie od tego, kim jest ten bliźni. Nie dopuście, by szatan zawiści zawiadnął waszymi sercami! Czego możecie zazdrościć? Dobra doczesna — to złuda, to igraszki szatana. —
Wszyscy umrzemy — bogaci i biedni, królowie i górnicy, bankierzy i zamiatacze ulic. Być może w cienistych ogrodach rajy górnik stanie się królem, a król będzie miotłą zamiatał z ogrodowych ścieżek opadłe liście i papierki od cukierków, którymi wy będziecie się codziennie żywić. Bracia! Czego tu pragnąć na ziemi, w tym ciemnym lesie głazów, po którym człowiek błądzi niby dziecko? Dążcie do rajy drogą miłości i pokory, znoście w milczeniu wszystko, co przypadnie wam w udziale. Kochajcie wszystkich, nawet tych, którzy was upakarzają...
(D. c. n.)

Walka o jakość!

Czołowe zagadnienie naszego przemysłu bawełnianego Spieszmy z pomocą w usuwaniu trudności i wymianie doświadczeń

Wielka narada w redakcji „Głosu“

WALKA O JAKOŚĆ jest obecnie czołowym zagadnieniem naszego przemysłu bawełnianego. Z chwilą wejścia w życie nowego regulaminu premiowania, we wszystkich zakładach rozgorzała kampania o produkowanie bezbłędnego towaru, tak zwanej extra-primy, o likwidację braków i zmniejszenie do minimum sekundy. Każdego dnia napływają do nas meldunki o stopniowej poprawie jakości. Wzrasta ilość zespołów konkursowych, które od 1-go października rozpoczną walkę o tytuł 15 najlepszych zespołów tkackich i o wysoką nagrodę 150 tysięcy złotych. Z każdym dniem pomnażają się doświadczenia tkaczy, personelu technicznego i kierownictwa.

Redakcja nasza również żyje zagadnieniem, nurtującym obecnie klasę robotniczą. Z napięciem śledzimy przebieg walki o jakość, notując skrupulatnie zarówno osiągnięcia, jak i chwilowe niepowodzenia.

Wielka narada

Pragnąc pomóc robotnikom w ich wysiłkach przez wykreślenie przychylnych warunków, przez ustalenie sposobów, prowadzących do takich, czy innych pomyślnych rezultatów — redakcja „Głosu“ zorganizowała w dniu 17 września we własnym lokalu naradę uczestników zespołów konkursowych, personelu technicznego, kierowników, przedstawicieli Centralnego Zarządu Przemysłu Bawełnianego i Związku Zawodowego Włóknarzy. Była to druga tego rodzaju narada, zorganizowana przez nas. Wszyscy zaproszeni stawili się w komplecie. Reprezentowane były prawie wszystkie większe i średnie zakłady przemysłu bawełnianego. Nie trzeba chyba wspominać, że zainteresowanie naradą było ogromne. Każdy bowiem przyszedł tutaj ze swymi kłopotami i radościami, którymi chciał się podzielić z innymi. Zabierali głos robotnicy — tkacze i tkaczki, majstrowie, kierownicy, dyrektorzy zakładów. Mówili o swych do-

tychczasowych osiągnięciach, z dumą wyliczając ilość wyprodukowanych sztuk extry, zapewniali, że będą dawać coraz lepszy towar i spularyzują walkę o jakość w całej fabryce. Mówili o niedostatecznej jakości przędzy, domagając się ZAOSTRZENIA KAMPANII O LEPSZĄ JAKOŚĆ W PRZEDZALNIACH.

Z wypowiedzi ich wynikało jasno, że GRUPY PARTYJNE I GRUPY ZWIĄZKOWE NIE PRACUJĄ JESZCZE NALEŻYCIEM, nie biorąc żywego udziału w walce o podniesienie jakości.

Konieczność szkolenia

W toku dyskusji okazało się, że należy duży nacisk położyć na szkolenie tkaczy, personelu majsterskiego i brakarskiego. Towarzysze mówili, w jaki sposób wyobrażają sobie prowadzenie tego szkolenia. Dużo można także zarzucić niektórym instruktorom tkackim, którzy swą pracę nie wypełniają ze zrozumieniem i poświęceniem, skutkiem czego szkolenie tkaczy posiada się bardzo powoli i naprzód.

Jakość i ilość

Na naradzie wylądowało się bardzo ważne zagadnienie jednoczesnej rea-

„Z każdym dniem osiągamy co raz lepsze wyniki“ — mówi tow. Balcerzak z PZPB Nr 7, twórca pierwszego zespołu konkursowego. Foto „Głos Robotniczy“.

lizacji planu ilościowego i planu jakościowego. Okazało się bowiem, że w wielu zakładach w bieżącym miesiącu plan ilościowy uległ pewnemu obniżeniu. Należy więc wzmocnić energię na tym odcinku i dążyć do tego, aby ilość produkcji szła w parze z jakością. Towarzysze mówili także o konieczności przywiązania robotnika do jego zakładu pracy, o uczynieniu z fabryki miejsca zadowolenia i radości.

Narada przyniosła jak najlepsze rezultaty. Wykazała, że robotnicy nie są naprawdę przeżywając głęboko zagadnienie poprawy jakości produkcji. Wykazała wiele niedociągnięć i sposoby usunięcia ich. Wniosła o ogrom pomysłowy i spostrzeżeń, które zarówno Centralnemu Zarządowi, jak i Związkowi Zawodowemu Włóknarzy oraz Redakcji „Głosu“ pomogą w ich dalszych wysiłkach, zmierzających do podniesienia jakości produkcji.

Nowy regulamin działa

Naradę zajął przedstawiciel Redakcji „Głosu“. Następnie referent współzawodnictwa Zw. Zaw. Wł. tow. Muc oświadczył, że chociaż od niedawna dopiero wszedł w życie nowy regulamin, to już można zauważyć znaczną poprawę jakości tkanin. Robotnicy i tkaczki, którzy nie wiedzieli dotychczas, co to jest extra-prima, produkują jej obecnie z każdym dniem coraz więcej.

Tow. Rogowski, majster z PZPB Nr 3 twierdził, że dzięki nowemu regulaminowi oddział przygotowawczy tkalni także zaczyna inaczej pracować, że tkalnia otrzymuje obecnie lepszy watek i osnowę. Tow. Rogowski mówił o tym, że majstrowie i salowi powinni otaczać specjalną opieką zespoły najwyższej jakości.

Tow. Waclaw Majewski, jeden z najlepszych tkaczy „bawełnianej jedynki“, oświadczył:

— Dążeniem moim jest produkować tylko extrę. Będę się starał pokazać wraz z moim zespołem, że można produkować dobry towar nawet przy pewnych błędach w przędzy.

Psychoza „złej przędzy“

Podobnego zdania jest również dyrektor tkalni PZPB Nr 2, tow. Szelest. Słusznie zauważył on, że w tkalnicach panuje psychoza „złej przędzy“. Psychoza często nieludzka, czego dowiodły wyniki pracy zespołów najwyższej jakości. Z tej samej przędzy jeden tkacz produkuje extrę i primę, a drugi — sekundę i braki. Mówiąc o konieczności ustawicznego szkolenia pracowników tkalni, opowiada tow. Szelest, jak on sam prowadzi to szkolenie w „bawełnianej dwójce“.

— Przy tablicy błędów wyjaśniam tkaczom i majstrom, w jaki sposób należy unikać tych błędów. Prowadzę ich często do wykończalni i tam w gotowym już towarze pokazuję tkaczom ich błędy.

Kłopoty tkaczy

Podczas dyskusji wychodziła na jaw najrozmaitsze nawet drobne kłopoty tkaczy. Tow. Balcerzak z PZPB nr 7 — który pierwszy zorganizował zespół konkursowy, narzeka na brak środków do wywabiania plam. Tow. Buławska z PZPB Nr 9 skarży się na złą jakość przędzy.

Z wypowiedzi majstrów wynika, że dużą przeszkodę stanowi brak odpowiednich części zamiennych. Jednak wszystkie te trudności maleją wobec zdecydowanej postawy robotników, którzy postanawiają mimo takich ew-

innych braków, osiągać coraz lepsze wyniki w walce o jakość.

— Uważam, że chcąc, to móc. My chcemy dobrze pracować i dlatego będziemy produkować coraz lepszy towar — mówi tow. Strzelbicka z PZPB Nr 4, która pracuje na 32-eh krosnach.

— Nie jestem cudotwórcą, produkując od szeregu już lat towar wysokiej jakości — mówi tow. Gryś z PZPB Nr 9, którego zespół osiągnął ponad 60 procent extry. Tow. Chrapkiewicz, dyrektor — naczelny „dziewiątki“, oświadczył, że zakłady jego dążą do tego, aby zdobyć TYTUŁ FABRYKI NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI. To jest ambicją całej zakładowej i Organizacji Podstawowej.

Prace grup partyjnych i związkowych

Przedmiotem ożywionej dyskusji było zagadnienie pracy grup partyjnych i związkowych. Z wypowiedzi towarzyszy wynikało, że w wielu zakładach grupy te nie przystąpiły jeszcze do działania. Towarzysze apelowali do Związków Zawodowych i organizacji podstawowych o pomoc w kampanii jakościowej.

Dość ciekawych informacji wniosła do dyskusji wypowiedź szefa działu tkalni z CZPB, tow. Kowalskiego. Wykazał on, że aczkolwiek przedział nasz nie pracują jeszcze tak, jak należy, to jednak z tej właśnie tkalniczej przędzy tkalnia fabryki wyprodukowała dotychczas do 90 procent primy. Tow. Kowalski podkreślił także konieczność ustawicznego szkolenia tkaczy i majstrów. Oświadczył, że Centralny Zarząd dążył będzie do typizacji zakładów w celu ułatwienia pracy robotnikom i kierownictwu. W dziedzinie walki o jakość Centralny Zarząd wzmocni kontrolę międzyoperacyjną i położy duży nacisk na szkolenie tkaczy i majstrów.

Przedstawiciel Związku Zawodowego Włóknarzy, odpowiadając na zarzuty w sprawie braku aktywności grup związkowych, apelował do kierownictwa zakładów o udzielenie pomocy referentom współzawodnictwa i roztoczenie opieki nad ruchem współzawodnictwa.

O żywy i ustawiczny kontakt z naszą gazetą prosili zebranych przedstawiciele „Głosu“.

Późnym wieczorem zakończyła się narada. Po zadowolonym wyrażeniu twarzą uczestników narady można było wnioskować, że wnieśli z niej wiele korzyści. Wypowiedzieli tu o tym, co mieli na sercu, dowiedzieli się wielu ciekawych spraw, na które dotychczas w pracy swej nie zwracali uwagi. Zrozumieli, że gazeta robotnicza nie tylko notuje wszystkie to, co się w fabrykach dzieje, ale bierze też żywy udział w ich życiu i w ich walce o lepszą przyszłość. Czuli się tu zupełnie pewnie i swobodnie. Żegnali się z nami wyrażając nadzieję, że narada ta nie będzie ostatnią. Walka o jakość dopiero się rozpoczęła. Wiele zagadnień stanie jeszcze przed robotnikami, majstrami i kierownikami w ciągu najbliższych miesięcy.

Tradycja narad zespołów przewodniczących zostanie utrzymana w naszej redakcji. Z prawdziwą radością witamy więc jak najczęściej naszych przedstawicieli w lokalu redakcji „Głosu“.

To i Albo

„Idealny“ Hansa Giessena

Dość długi już szereg niemieckich partii reakcyjnych, prosperujących w Trzonie pod żywą opieką Anglosasów, powiększył się o jeszcze jedną pozycję. Niejaki Hans Giessen, z zawodu architekt, aktualnie — urzędnik brytyjskiego zarządu wojskowego założył nową partię polityczną pod wielomówiącą nazwą „Kółko przyjaciół Ottona Strassera“.

Ottom Strasser, jeden z najstarszych i najaktywniejszych hitlerowców, był przywódcą tzw. „Czarnego Frontu“ w tonie NSDAP. Na ile nieporozumienia osobiste z Hitlerem, Strasser zmuszony był w r. 1934 wyemigrować z Niemiec. Obecnie przebywa w Kanadzie, starając się o zezwolenie na powrót do Vaterlandu.

Jakie cele i zamiary ma partia „przyjaciół Ottona Strassera“, o tym świadczyć najwymowniej wypowiedzi jej założyciela — Giessena, który m. in. oświadczył publicznie, że do partii przyjmowani będą dawni członkowie NSDAP, lecz dopiero po zbadaniu, czy wypełnili swój obowiązek podczas ostatniej wojny. Poza tym, herr Giessen pozwolił sobie na taką deklarację: „Stawianie przed sądem b. nazistów, którzy toczyli szlachetną walkę o swe ideały, było przestępstwem przeciwko ludzkości“ (1).

Nie będziemy tu — rzecz jasna — polemizować z p. Giessenem na temat „szlachetnej walki“ o „ideały“ hitlerowskie itp., skoro wiadomo powszechnie, że próba realizacji tych „ideałów“ towarzyszyło wymordowanie setek tysięcy milionów ludzi w całej niemal Europie. To, że Hans Giessen i jego neo-hitlerowcy kamraci pragnąby ponownie „idealistycznie“ wysiłki, nie dziwi nas zbytnio, niemy bowiem dobrze, jakie są nastroje i tendencje realizacji niemieckiej w zachodnich strefach okupacyjnych.

Oburza nas jednak „szumiewająca“ tolerancja, z jaką władze brytyjskie traktują czynienie wynurzenia różnym „przyjaciół Ottona Strassera“, jak krwawo sprzeczne zarówno z duchem i literą umów międzynarodowych, jak i z elementarnymi zasadami moralności ogólnoludzkiej. Ale, prawdę mówiąc, skoro „krak krakowi oka nie wyskale“ nie należy liczyć na to, że labiryntowskiej rzad brytyjski podejmie jakichś kroków zapobiegawczych przeciwko co raz zużywanej podnoszącym głowę — duchowemu spódkobiercom Hitlera i Himmlera.

B. D.

Produkcja PZPB Nr 3 z każdym dniem coraz lepsza

Tkaczki skutecznie walczą o jakość

Do kierownika Nowej Tkalni PZPB Nr 3 zgłaszają się dwie tkaczki: tow. Maria Fijałkowska i Maria Wiczorek. Postanawiają one przystąpić do zespołu konkursowego. Wymagają z kieszeni 7 kartek, otrzymanych od brakarzy w ciągu kilku ostatnich dni. Na kartkach tych jest wyraźnie napisane, że wyprodukowały 7 sztuk extry. I to dopiero od dnia 9 września.

— Od 1 września nie miałam ani jednej sztuki extra — mówi tow. Fijałkowska — ale przykro mi się zrobiło, gdy słyszałam, że coraz to inna tkaczka otrzymuje od brakarza kartkę, zaświadczyającą o wyprodukowaniu przez nią extry. Postanowiłam również zebrać się energicznie do pracy. Na rezultaty nie czekałam długo — ot, patrzeć na kartki, wyprodukowałam już 7 sztuk bezbłędnego towaru.

Podchodzimy do zespołu, który przygotowuje się do konkursu już od 1 września. Są to tkaczki na sześciu krosnach: tow. Mamrotowa, Kuba i Szanycer. I znów, przeglądając wyniki ich pracy widzimy, że początek było gorzki, lecz teraz poprawiają się z każdym dniem. W pierwszym tygodniu zespół wyprodukował tylko 4 procent extry, w drugim osiągnął nagle 60 procent.

— Wiadę, że oddziały naszych zakładów rozpoczęły już harmonijną współpracę, wiadę, że osnowa nasza i watek są z każdym dniem lepsze — mówi tow. Mamrotowa.

Przy tablicy brakarskiej małe zgromadzenie.

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Jak robotnicy „Wólczanki“ i „Książki-Wiedzy“ obdarowali po bratersku wieś Niedrzew

Podczas jednego z wyjazdów do naszej podopiecznej wsi Niedrzew dowiedzieliśmy się z rozmów z młodzieżą wiejską, że pragną oni mieć własną bibliotekę, z której mogliby korzystać podczas długich wieczorów zimowych.

Młodzież wzięła sobie tę sprawę do serca i postanowiła przysięść z pomocą kolegom wiejskim i uzyskać dla nich bibliotekę, która nie tylko dała by rozrywkę, ale zaspokoila również ich głód książki i wiedzy.

Po długich naradach postanowiono zwrócić się z tym do starszych. To jest do Przewodniczącego Organizacji Partyjnej i Rady Zakładowej. I okazało się, że starsi nie tylko poradzi, ale nawet wydatnie pomogli. Po wspólnym zebraniu za pośrednictwem fabrycznego radia, zaplanowano do zakładu składanie ofiar w postaci książek dla podopiecznej wsi. Apel nie pozostał bez echa. Codziennie wpływało po kilka książek. Wkrótce zgromadzono taką liczbę książek, która przekroczyła najśmielsze oczekiwania. Lecz wiele książek miało zniszczone bardzo okładki. I tu pospieszyła z po-

mocą Podstawowa Organizacja Partyjna, która zwróciła się do towarzyszy z „Książki i Wiedzy“, a po kilku dniach wszystkie książki iślny nowymi okładkami. Trzeba zaznaczyć, że tow. tow. z „Książki i Wiedzy“ niespodziewanie ze zrobili nam zupełnie bezinteresownie i po godzinach pracy. Po sporządzeniu książki inwentarowej, szafy bibliotecznej oraz kartoteki pojechalismy do wsi Niedrzew i przekazaliśmy ten śliczny dar młodzieży wiejskiej.

Radość jaka zapanowała nie tylko wśród młodzieży ale i starszych gospodarzy jest wprost trudna do opisanie.

Pragnielibymy, aby młodzież innych zakładów poszła w nasze ślady i podobnie realizowała sojusze robotniczo-chłopskie.

Jednocześnie składamy na tym miejscu szczerą proletariacką podziękowa nie towarzyszą z „Książki i Wiedzy“ oraz całej załodze „Wólczanki“ za ofiarowane książki.

Saar A.

Korespondent fabr. z „Wólczanki“

Z życia naszych Zakł. Pracy

Zakłady Weigta oczyszczają podwórze

Podwórza w zakładach „Weigta“ przedstawiało dotychczas żałosny widok. Zatarasowane było różnymi skrzyniami i pakami, po środku stały walcze się budy. Obecnie ratona fabryki przystąpiła energicznie do oczyszczenia terenu fabrycznego. Wszystkie

skrzynie umieszczone będą w jednej specjalnie na to przeznaczony sali. Walce się komórki zostaną zburzone. Narazicie można będzie poruszać się swobodnie po tak niewielkim przecięciu, podwórza zakładów „Weigta“.

„Chcemy dobrze pracować i być przydatnym dobru towar — powiedziała tow. Strzelbicka z PZPB Nr 4, pracująca na 32 krosnach. Foto „Głos Robotniczy“.

Kierownik szkoły Nr 12 pisze do redakcji „Głosu“ w sprawie listu Piusa XII-go

Jestem kierownikiem szkoły podstawowej, mam lat 65 i od lat 42 jestem nauczycielem. Jestem katolikiem i wychowanym w duchu katolickim, podobnie jak cała moja rodzina.

Pamiętam zawsze o tym, że zawód nauczyciela ma służyć prawdzie i z tego powodu chcę zabrać również głos odnośnie fałszywych i szkodliwych, właśnie dla sprawy prawdy, wypowiedzi Piusa XII, a szczególnie ostatniej skierowanej pod adresem Episkopatu Polskiego.

Z całym przekonaniem muszę stwierdzić, że nigdy i nigdzie w pracy swojej w szkole nie napotykałem na jakiegokolwiek represje religijne w stosunku do mnie czy do młodzieży szkolnej.

Nikt nawet nie starał się czegoś w sprawach religii sugerować, a co dopiero zakazywać. Nauka religii jest prowadzona wszędzie nikt jej nie zabronił i nie zabrania.

Obowiązkiem Episkopatu w imię prawdy i sprawiedliwości jest zabranie głosu i sprostowanie oszczerczych zarzutów watykańskich polityków, którzy bez przerwy starają się szkalować dobre imię Polski Ludowej.

Mieczysław Jacegiński
Pracownik Szkoły 12

P R O M Y K

Pierwsza po wakacjach zbiórka zastępu. Chłopcy mają jeszcze żywo w pamięci lipcowy obóz drużyny. Są jeszcze pod jego wpływem. Dobrze się stało, że akurat cały zastęp był na obozie, gdzie można najlepiej zbliżyć i poznać się nawzajem. W tym roku nie będzie przeto niespodzianek w przebiegu pracy w drużynie. Wacek potrafi na pewno pomyslowo i do brze redagować gazetkę ścienną drużyny, był przecież w ciągu całego obozu obowiązkiem, sprostze gawczy i pięknie redagować obozową gazetkę ścienną. Edek poprzedzi nowotworzony zastęp. Wprawdzie był już wyznaczony na kurs zastępowych przed wakacjami, ale dopiero cztery tygodnie pracy na obozie przekonały go o słuszności drużynowego, że na Edek, jako zastępowym można bezspornie polegać.

Po kolei przed oczami zastępowego przesunął się obraz po obrazie — oceną pracy chłopców i ich zachowania w ciągu całego obozu.

Teraz zastępowy czuje się, jak kierowca, który dokładnie sprawdził wszystkie części i jest pewien wozu. Można startować do nowego etapu, aby od siebie wymagać lepszej i wydajniejszej pracy.

A co myślą i czują chłopcy? Obóz wypadł na cztery z niusem — wynik dobrego przygotowania do akcji letniej i rzetelnej pracy drużyny w ciągu całego roku. Chłopcy są z obozu bardzo zadowoleni, każdy z nich rozumie, że również i jego praca dopomogła do osiągnięcia dobrych wyników przez całą grupę. To podsyca nowy zapal do pracy w organizacji. Na przyszłe wakacje obóz wypadnie

ZASTĘP rozpoczyna pracę...

Jeszcze lepiej, mają przecież za sobą sporo doświadczenia, czeka ich nowy rok pracy w zastępie.

Jak będzie wyglądała nasza praca w tym roku — pytają się chłopcy w zastępie — przecież teraz po trafimy już więcej i lepiej pracować. Zastępowy nie zaspiał sprawy, jest zadowolony, że chłopcy pragną rzeczy nowych, trudniejszych. Znajdą je z pewnością w tym roku.

Zastęp pracuje wraz z drużyną na terenie szkoły, jest z nią silnie powiązany. Niewątpliwie i w tym roku współpracę ze szkołą będzie jednym z najważniejszych zadań, jakie stoją przed zastępem i drużyną.

Zastęp, w którym jest Wacek i Edek — to zastęp „Hutników” — ludzi, którzy wiele godzin dzień nie spędzają w olbrzymich halach, przy buchających nieznośnym żarem piecach, gdzie wytapia się żelazo. Roztopione do białości żelazo, posłusznie leje się do form, wypełnia je i szybko zastyga.

Edek myśli, że ich praca w zastępie też jest podobna do takiego roztopionego żelaza. Przecież ich zamiary i plany — to zupełnie jak formy, które wypełnia po tam ich praca. A w tym roku postawili przed sobą ważne zadanie

— dobrze się uczyć. Ani jednej „dwójki” na okres, przecież to obowiązek każdego harcerza.

Zastęp ma w programie swej pracy wycieczkę do prawdziwej huty, a szkoła zrobiła miłą niespodziankę, wykonując sami na

Tor kolejowy biegł pośród małych drzewek. Obóz harcerski był niedaleko toru. Dziewczeta w dzień widziały siwy pióropusz dymu, który posuwał się nad przejeżdżającym pociągami i niki wśród zieleni drzew, otulając je na chwilę zwiewną mgiełką. W nocy widać było, jak z kolumna pędzącej lokomotywy sypały się w górę iskry, a potem jeszcze długo migotały wśród granatowej nocy.

Właśnie te iskry niepokoiły dziewczęta. Od szeregu dni deszcz nie pojawił się w tej okolicy, a słońce wysuszyło wysoką trawę, chrust i gałęzie zagajnika. A iskry wciąż sypały z przelatujących potężnych lokomotyw.

Jednej nocy wartowniczkę spostrzegły małe ogniki od strony toru, które długo nie zniknęły, a wydawało się przy tym, że przesuwa ją się w różnych kierunkach. Rankiem, zastęp, który poszedł na tor zbadać owe wędrujące w nocy ogniki, znalazł tylko cienne plamy wypalonej trawy. To było niepokojące, gdyby ogień z iskry nie wygasł i przetrwał się na pobliskim zagajniku, wtedy... strach pomyśleć, ile lasu by spłonęło.

Jeszcze tego samego dnia, przy torze, gdzie najczęściej padało iskier na suche podłoże, zjawily

podstawie obserwacji — mały model huty żelaza — doskonale się przyda na lekcji fizyki. O tym, że by chłopcy mieli ambicję uzyskania jak najlepszych ocen w szkole, „Hutnikom” nie trzeba powtarzać. Zastępowy może na swoich chłopcach polegać.

„Hutnicy” wzwali „Włókniarzy” do współzawodnictwa pracy między zastępami. Nagroda dla zwycięzcy — pięknie wyhaftowany proporzec. Wezwanie odczytał zastępowy przed frontem zastępu, na pierwszej po wakacjach zbiórce.

„Edek — szturchnął sąsiada w bok Wacek — zdobyliśmy proporzec?” — Edek mrugnął okiem, co miało znaczyć — „Murwane!”

MACIUŚ na Dożynkach

Żółciutkie, pełne kłosy, sypały grubym ziarnem, kiedy zwoziliśmy snopki do dużej stodoly. A jak wtedy słońce przygrzewało! Ho, ho! — Maciuś aż cmoknął na samo wspomnienie tegorocznych żniw.

O, tu, na tym zdjęciu, patrzcie jak byłem opalony. Koleśdy Maciusia pochylili się, niziutko nad samą fotografią i wybuchnęli śmiechem. Maciuś też się śmiał, cieszył się, że splatał figla kolegom. Fotografia była cała ciemna, nie

nim zobaczyła geste kłęby dymu, rozsiewające się za zielonym wałem toru kolejowego. Chwyciła szybko łopatę i zapinając po drodze pas, pobięła z zastępem w kierunku toru. Wszwście dziewczęta z obozu wzięły udział w akcji. Za torem harcerki zobaczyły ogień. Trawił on suche poszycie z mchu i gałązek, ale nie rozszerzał się. Pełzał i syczał na jednym kwadracie, inne oddzieliło pasem ochronnym, wykopany wczoraj przez harcerki, pozostały nietknięte. Na płonącym kwadracie ogień powoli przetrzczał się ku górze, wybuchając co chwila jasnym płomieniem, który lizał czerniejące gałązki sosen. Drużynowa Basia szybko i sprawnie zorganizowała ochronę sąsiednich działek i likwidację ogniska. W ocy szczywał dym, iskry sypały się wokół, a żar dokucał coraz mocniej, ale dziewczęta pracowały bez przerwy i sypały wał ochronny. Łopata ziemi za łopatą leciały w ogień, rozbijając go, dużąc i sypiąc warstwę piasku na gorące węglone gałęzie.

Dochodziła godzina 10, kiedy już tylko swąd spalenizny i czarna, zwęglona kora drzew przypominały o szalejącym tu jeszcze przed godziną ogniu.

Radość malowała się na twarzach harcerek, radość pomyslniej akcji.

To nasze zwycięstwo nad ogniem — krzyczy z radością Wanda — proponuję uczcić nowymi metrami pasów ochronnych w lesie! — Hurra! — krzycały wszystkie dziewczęta — hurraaa! — niesie echo odpowiedź drużyny.

— Elizaweto Iwanowna — zaczęła Liza występując naprzód — myśmy chciały... to jest... my chcemy pomówić o Wali Morozowej... — No, więc... — powiedziała nauczycielka odrywając się od zeszytów. Uważnie spojrzała na dziewczynki.

— Pani wie... przecież jej ojciec... — Tak, tak, dziewczynki — przerwała jej Elizaweta Iwanowna — wiem o tym. Morozowa cierpi bardzo. I to dobrze, że tak się o nią troszczyście. Nie trzeba tylko, abyście jej dały odczuć, że ją żalujecie, że jest nieszczęśliwsza od innych. Bardzo jest chorowita i słaba. W sierpniu przeszła dyfteryę. Trzeba, aby jak najmniej myślała o swoim zmartwieciu. Te raz nie pora wiele myśleć o sobie.

(D. c. n.).

Barwnie ubrana kapela ludowa grzała, buczała, to znów zawodziła cienko, wygrywając skoczne, wesole melodie, a była tak głośna, że nawet gwar wielu tysięcy osób zebranych na uroczystości dożynkowe nie mógł jej przysłuszyć.

Akurat rozpoczął się przemarsz dożynkowych uczestników.

W barwnym, parotysięcznym korowodzie, maszerowała młodzież i starsi, chłopcy i robotnicy. Piękne stroje, barwne dekoracje, rozświetlane twarze wyrażały entuzjazm i chęć do pracy, aż rozpięta radością serca.

Za obryznięm, upiętym z kłosem i kwiatów w wysoką piramidę wielkim kołaczem dożynkowym jechały wolniutko traktory.

Wielkie, czarne, karbowane koła dźwigały pękate maski silników, które chrapliwie buczały.

Na pierwszym traktorze, obok mechanika, za okrągłym siedzeniem stał Maciuś. Wysoko nad płową czupryną machał pięknym, srebrzystym sierpem, a w drugiej ręce trzymał snopkę żółtego, ciężkiego żyta. Dudnią motory traktorów, grzmi orkiestra ludowa, grupy ludowe śpiewają... Zaraz, co śpiewają?

Ten radośnie grzmiący gwar układa się w melodie starej pieśni dożynkowej — „Płon nieśmy, płoni!”

Maciuś zatacza w promieniach słońca błyszczący łuk trzymanym w ręku sierpem i radośnie, co sił, aby zagłuszyć potężny, miarowy łomot traktorowych motorów krzyczy: „Niech żyje Ojczyzna robotników i chłopów — Polska Ludowa! Niech żyją dożynki!”

***

Słońce przewędrowało już kawał nieba, kiedy drużyna Maciusia zebrała się przed słomianą strzechą krytym stoiskiem, ze sprzedają książek.

Dwuszereg! Odlicz! Nikogo nie brakuje.

Dzisiaj dokończyliśmy naszą pracę — mówi drużynowy. — W lipcu, na obozie pracowaliśmy przy żniwach, dziś, na dożynkach pokazaliśmy jej wyniki.

Nadal pomożemy wsi, ile nam sił starczy — zakończył drużynowy. — „Czuwaj drużyno!” — „Czuwaj!” — odkrzyknęli mocno chłopcy, ale najgłośniej, to słychać było Maciusia.

Teatrzyk dla Dzieci

Tu mówi PINOKIO...

Mieszkałam przy ul. Nawrot 27 i nazywałam się Pinokio. Jestem teatrem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci a więc teatrem społecznym.

Urodziłam się 1 czerwca 1946 r., więc skończyłam już trzy lata. W okresie trzech lat mego istnienia wystawiałem dla dzieci miasta Łodzi i okolicy 8 sztuk, a sztuki te oglądało tysiące dzieci. W czasie wakacji letnich wyjeżdżałam często do dzieci na kolonie. W tym roku w miesiącu sierpniu wybrałam się do dzieci przebywających na kolonii w Chelmie, gdzie grałam sztukę którą nazywa się tak samo jak ja „Pinokio”. Te sąm sztukę grałam 4 razy na uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego. Widowiska te dzieci oglądały bez płatnie. Obecnie gram prawie codziennie na zamówienie. Niedzielnego widowiska otwarte, to znaczy dla wszystkich rozpoczynam dnia 11 września sztuką „Wilk, Koza, Kozłeta” — J. Grabowskiego. W październiku, miesiącu przyjaciół polsko-radzieckiej, będę grał sztukę G. Matwiejewa pt. „Czarodziejski Kalosz”. Sztukę tę zgłosiłam do Festiwalu Sztuk Radzieckich w Jastopadzie dam premierę sztuki „Nowe szaty Króla” napisanej przez Al. Molliszewskiego według bajki Andersena. W miesiącach zimowych będę grał bajkę „Historia cała o niebieskich migdałach” — Do czerwca 1950 roku chcę dać dzieciom trzy nowe sztuki.

o sobie „Pinokio”

A teraz kolej na was dzieci, czy telnicy Promyka. Odwiedźcie swego przyjaciela „Pinokio” i napiszcie co o nim myślicie.

— Chwileczkę — prosił Wołodia — chwileczkę... ja zaraz. Jakże to?... — Siadaj, Bessonow — powiedziała nauczycielka.

Wołodia położył kredę i nie mógł mówić wrócił na swoje miejsce.

— Widzieliście? — zwrócił się do klasy. — Z jakie pięć minut stałem koło deski i całą dwójkę zarobiłem!

— Tak — powiedziała Elizaweta Iwanowna odrywając się od dziennika. — Jednym słowem — jakby piórko zdmuchnął.

Długo śmiano się z Wołodii. Śmiała się i Elizaweta Iwanowna, i sam Wołodia. I nawet nowa się uśmiechała. Ale widać było, że wcale ją to nie bawi, że uśmiecha się tylko przez grzeczność dla kompanii, a naprawdę raczej chce jej się płakać, nie śmiać.

Zrozumiała to Liza spojrzawszy na nią i pierwsza przestała się śmiać.

Podczas paury, w korytarzu przy kotle do wody zebrało się kilka dziewczynek.

— Wiecie, dziewczyny — powiedziała Liza Kumaczowa — ja chcę pomówić z Elizawetą Iwanowną. Trzeba jej opowiedzieć o nowej... żeby nie była dla niej taka surowa. Przecież ona nie wie, że Morozowa spotkała takie nieszczęście... — Chodźmy, pomówimy z nią — zaproponowała Szumlińska. I dziewczyny całą gromadą pobiegły do pokoju nauczycielki.

Przed wielką mapą stało kilku profesorów rozmawiając głośno: — Z Londynu do Berlina w szóstego półtorej godziny lotu — mówił wysoki i chudy jak Donkiszot nauczyciel geografii, Famusow.

— A do Hamburga? Do Ham-

L. Pantelejew Tłum. Helena Bobińska

NOWA

(Ciąg dalszy)

burga ile? — dopytywała się rudo włosa Maria Wasiljewna z czwartego A.

Liza Kumaczowa zakaszlała głośno.

— Czego chcecie, dziewczynki? — spytała Maria Wasiljewna, odrywając się od mapy.

— Czy nie ma tu Elizawety Iwanowny? — spytały dziewczynki. Nauczycielka spojrzaniem porozumiała się z obecnymi i wskazała głową sąsiedni pokój.

Elizaweto Iwanowno! — zawo-

łała. — Tu dziewczynki do pani przyszły!

Elizaweta Iwanowna stała przy oknie. Kiedy Liza i jej koleżanki weszły do pokoju, odwróciła się szybko, podszła do stołu i pochyliła się nad kupą zeszytów.

— O co chodzi? — spytała. Dziewczynki spostrzegły, że śpiesznie wyciera oczy chusteczką. — Czego chcecie? — powtórzyła przerażając uważnie stronę zeszytu i w coś się tam wpatrując.

— Elizaweto Iwanowna — zaczęła Liza występując naprzód — myśmy chciały... to jest... my chcemy pomówić o Wali Morozowej... — No, więc... — powiedziała nauczycielka odrywając się od zeszytów. Uważnie spojrzała na dziewczynki.

— Pani wie... przecież jej ojciec... — Tak, tak, dziewczynki — przerwała jej Elizaweta Iwanowna — wiem o tym. Morozowa cierpi bardzo. I to dobrze, że tak się o nią troszczyście. Nie trzeba tylko, abyście jej dały odczuć, że ją żalujecie, że jest nieszczęśliwsza od innych. Bardzo jest chorowita i słaba. W sierpniu przeszła dyfteryę. Trzeba, aby jak najmniej myślała o swoim zmartwieciu. Te raz nie pora wiele myśleć o sobie.

(D. c. n.).

Pierwsza po wakacjach zbiórka zastępu. Chłopcy mają jeszcze żywo w pamięci lipcowy obóz drużyny. Są jeszcze pod jego wpływem. Dobrze się stało, że akurat cały zastęp był na obozie, gdzie można najlepiej zbliżyć i poznać się nawzajem. W tym roku nie będzie przeto niespodzianek w przebiegu pracy w drużynie. Wacek potrafi na pewno pomyslowo i do brze redagować gazetkę ścienną drużyny, był przecież w ciągu całego obozu obowiązkiem, sprostze gawczy i pięknie redagować obozową gazetkę ścienną. Edek poprzedzi nowotworzony zastęp. Wprawdzie był już wyznaczony na kurs zastępowych przed wakacjami, ale dopiero cztery tygodnie pracy na obozie przekonały go o słuszności drużynowego, że na Edek, jako zastępowym można bezspornie polegać.

JACUSIOWY BUDZIK

Rrrrr! — 7 rano! Jacusio śpi.

Oj! Już 9-ta! Znow się spóźni do szkoły.

No, jutro na pewno budzik nie pozwoli mi zaspac.

Bum! Bum! Bum! 7-ma! Wstawać!

20 września

UWAGA, DZIELNICA ŚRÓDMIEJSKA — LEWA!

Dzisiaj, dnia 20 września o godz. 13 odbędzie się na sali zebrania Dzielnicę odprawy sekretarzy podstawowych organizacji partyjnych.

UWAGA, DZIELNICA ŚRÓDMIEJSKIE PRAWA!

W dniu 20.9.1949 r. o godz. 16-tej odbędzie się odprawa sekretarzy organizacji podstawowych, oddziałowych, dyrektorów naczelnych, technicznych, handlowych i członków Rad Zakładowych (tylko partyjni), w lokalu własnym przy ul. Gdańskiej 75.

UROCZYSTE WRECZENIE LEGITYMACJI

W Szkole Oficerów Linowych MO w Łodzi, przy ul. Północnej 38-40 odbyło się uroczyste wręczenie stałych legitymacji członkom PZPR słuchaczom X-go Kursu Przeszkolenia Kierowników Jednostek MO.

Wycieczka Polskiego Tow. Krajoznawczego

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze organizuje w dn. 26 b. m. wycieczkę do Ostrowy i statkiem na pochylniach na trasie Ostroda-Elbląg.

Drugi dzień obrad

IX Zjazdu Przeciwrzucicznego w Łodzi

W dniu wczorajszym tematem obrad była streptomycyna i jej zastosowanie przy leczeniu gruźlicy. Ogólnie sprawę tę omówił w swym referacie docent U. W., Wł. Kuryłowicz.

Kredyty inwestycyjne muszą być w pełni wykorzystane! Przedsiębiorstwa budowlane winny wypełnić swe zobowiązania

Słuszna inicjatywa Organizacji Podstawowej PZPR przy PBP

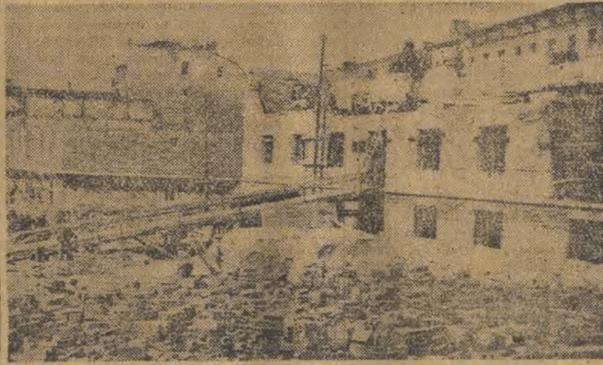
Ze słuszną i zupełnie nową inicjatywą wystąpiła Organizacja Podstawowa PZPR przy Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego Nr 2. Inicjatywa ta może w wynikach swych ułatwić wykonanie planu inwestycyjnego na rok bieżący.

Suma 500 mln. zł. — to bardzo wiele — stanowi ona przeszło 50 proc. planu inwestycyjnego na rok bieżący. Aby zadanie realizacji planu wykonać, aby zorganizować i na właściwym poziomie postawić tempo robót — trzeba nie było jakiegokolwiek wysiłku ze strony całej załogi.

Jak postawiła sprawę wykonania planu inwestycyjnego Organizacja Partyjna w PBP? Otóż w ubiegłym tygodniu egzekutywa Organizacji Partyjnej szczegółowo tę sprawę rozważała. Każdy członek egzekutywy zobowiązał się wziąć pod swoją opiekę grupę towarzyszy.

W chwili obecnej na wszystkich budowlanych PBP poszczególne grupy podpisują konkretne zobowiązania. Praca, oparta na nowym systemie ruszy całą parą pod koniec bieżącego tygodnia.

Czy inne łódzkie przedsiębiorstwa budowlane pomyślały o tym, że zbliża się chwila zakończenia planu pracy na rok bieżący i jakie kroki podjęły w celu realizacji planu w całej rozciągłości?

Powoli dźwigają się mury osiedli robotniczych.

Wypadałoby nam, że przykład PBP w tej dziedzinie godny jest naśladowania.

M. Zal.

Miasto i Jego Bolączki

Czytelnicy nasi zwracają uwagę

Dlaczego basen przy ul. Tuszyńskiej zasypano gliną?

Ob. H. C. pisze: „Na Chojnach przy ul. Tuszyńskiej 119 Niemcy wybudowali basen przeciwlotniczy, który w ubiegłym roku zasypano gliną, tworząc nierówne wzniesienia. Z tych glinianych górki spływa woda do komórek posesji przy ul. Kongresowej 26, niszcząc nie tylko komórki, ale i znajdujące się w nich zapasy...”

Czy Zarząd Miejski nie mógłby uporządkować w odpowiedni sposób miejsca, na którym znajdował się ów basen? Można by, na przykład, wydrzeć teren i urządzić łazienki — tu zadowoleni i wygodni mieszkańcy tej dzielnicy.

O ułatwieniach w barze PSS przy ul. Piotrkowskiej 92

Ob. Robert Skupiński pisze: „W barze PSS przy ul. Piotrkowskiej 92 w porze obiadowej wzrasta frekwencja, toteż tworzą się dwie kolejki: jedna przy kasie, druga przy odbiorze dań. Sądzę, że w celu odciążenia kasy byłoby wskazane wydawanie z bloczka gotowych kartek, opiewających na różne wartości — 20, 50 i 100 zł. Konsument nie musiałby wyszczególniać potraw, lecz obliczałby sumę łączną ich wartości według widocznego cennika i w kasie wpłacałby odpowiednią kwotę. Kasierka będzie miała wówczas ułatwioną pracę — przy obecnym zaś systemie myli się, a po kilku godzinach jest już tak wyczepiona, że wydawnie spada tempo postawiania się „kolejki”.

Kierownictwo baru winno wziąć pod uwagę te słuszne uwagi naszego czytelnika.

Śladem naszych interpelacji

Kiedy urzędują administratorzy domów

W sprawie listu naszego Czytelnika o niewłaściwym postępowaniu administratora domu przy ul. Legionów 6, Zarząd Miejski przeprowadził dochodzenie, które wykazało, że administrator nie odmówił przyjęcia komornego od lokatora, ani nie zgubił kwitariuszy.

Linia tramwajowa na ul. Kątnej

Mieszkańcy ulicy Kątnej proszą nam list, z którego wynikało, że pragnęliby przedłużenia linii tramwajowej na tej ulicy. List ten zamieścił...

my w dniu 1 września br. Obecnie Zarząd Miejski informuje nas, że na razie nie przewiduje się przedłużenia linii tramwajowej w tej dzielnicy, bowiem plan obejmuje w pierwszym rzędzie najniebezpieczniejsze inwestycje w zakresie przedłużenia linii tramwajowych gęsto zaludnionych przedmieść Łodzi.

Wydział Plantacji wyjaśnia

W związku z listem z dnia 7 sierpnia br. pt. „Kiedy czynny jest wydział plantacji”, otrzymaliśmy wyjaśnienie, z którego wynika, że wydział plantacji nie hoduje kwiatów na sprzedaż, lecz dla ukwiecenia miasta. Jedyne posiadane nadwyżki roślin sprzedaje się pracownikom miejskim i instytucjom łódzkim po odpowiednio niskich cenach.

Wzbogaca się życie świetlic i oświatowych

Aby prace oświatowe i kulturalne, prowadzone w zakładach pracy, utrzymywały stale swą żywotność i atrakcyjność, winny być przedmiotem wieloletnich rozważań i troski. Konferencja, obradująca w końcu ubiegłego miesiąca nad nowymi formami pracy świetlicowej, wniosła właśnie wiele nowego w życie naszych świetlic.

Przed wszystkim słusznie położono główny nacisk na sprawy oświatowe. Przyniosło to zorganizowanie w zakładach pracy około 100 kół samokształceniowych. Na zebraniach tych kół omawia się pod kierunkiem sił fachowych zagadnienia marksistowskie, przyrodnicze, literackie, kulturalne itd.

Inną, a nową formę pracy samokształceniowej wprowadziły świetlicowe zespoły artystyczne. Zespoły te podczas swych dwugodzinnych ćwiczeń i prób, poświęcają pół godziny czasu na omówienie wystawy i sztuki, jak również twórczości danego pisarza czy kompozytora oraz epoki, w której utwór powstał.

Ten rodzaj kształcenia ze względu na swą wszechstronność ma w świetlicach specjalnie wdzienne oraz sze roknie pole do działania i zachęci z pewnością do uczestnictwa wielu świetliczan.

Co nowego w budownictwie?

Wznosi się osiedle na Bałutach

Spółeczne Przedsiębiorstwo Budowlane prowadzi na zlecenie ZOR-u budowę bloku Nr 10 w osiedlu na Bałutach. Do dnia wczorajszego wykonano już około dwie trzecie robót w stanie surowym. Wykonano mianowicie piwnice oraz 2 kondygnacje nadziemne.

Mieszkania dla studentów

Dobrze idzie robota przy budowie nowoczesnego Domu Akademickiego przy ul. Bystrzyckiej. Załoga przygotowuje się na dzień 8 października do „wiechy”, tj. tradycyjnej uroczystości z okazji pokrycia budynku dachem.

Za mało robotników

Dom Związku Zawodowego Prac. Budowlanych przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Brzeźnej będzie się składał z dwu części. W pierwszej z nich — mieszkalnej, zakończono onegdaj roboty na drugim piętrze. W części biurowej prace trwają dopiero na pierwszym piętrze.

Zebranie NOT

Naczelna Organizacja Techniczna — Oddział w Łodzi: zawiadamia wszystkich członków Stowarzyszeń branżowych NOT, iż w dniu dzisiejszym o godzinie 18-tej w lokalu NOT przy ulicy Piotrkowskiej 102 odbędzie się zebranie, na którym w głośny referat mgr Adam Zebrowski na temat: „Nowe momenty w sytuacji międzynarodowej i polityka Polski”.

Wypadek na ul. Łagiewnickiej

Wczoraj w godzinach porannych jadący ulicą Łagiewnicką samochód wjechał koło posesji Nr 34 na chodnik, raniąc dwie osoby: Jana Pilarza, lat 50, zam. przy ul. Czarneckiego 8, i Dorotę Rutkowską, lat 72, zam. przy ul. Tokarszewskiego 25. Poszkodowanych Pogotowie Ratunkowe PCK odwiezło do szpitala na ul. Sztetlinga.

Tematy dnia

9-ty Zjazd Przeciwrzuciczny

Wybór Łodzi na miejsce obrad trwającego obecnie IX Zjazdu Przeciwrzucicznego posiada swoją wymowę. Tu właśnie ludność robotnicza najbardziej narazona była w okresie rządów sanacyjnych na gruźlicę: jednoznacznie mieszkanie — przeludnione, wilgotne sutereny, w fabrykach — ciemne i duszne hale maszyn — wszystko to sprzyjało rozwojowi tej strasznej choroby, stanowiącej wówczas prawdziwą klęskę społeczną.

Dzisiaj, po latach strasznej okupacji — oboznych koncentracyjnych, pracy ponad siły w fabrykach niemieckich — nie możemy powiedzieć, by wypadki gruźlicy nie zdarzały się w naszym mieście. Niestety, walka z tą straszną chorobą nie należy do łatwych.

W tym tygodniu, począwszy od dnia 21 do 24 bm. włącznie będziemy mogli zaopatrzyć się w mięso i wędliny na następujące odcinki bonów tuszcowych i kuponów kontrolnych:

- Bony tuszcowe z miesiąca września, kategoria PR-R na odcinek nr 14 — 1 kg mięsa i 0,40 kg wędliny; kupony kontrolne z miesiąca września, kategorii R: na odcinek nr 15 — 1 kg mięsa, na odcinek nr 17 — 0,40 kg wędliny; bony tuszcowe z miesiąca września, kat. PR-S — na odcinek nr 11 — 0,40 kg mięsa, na odcinek nr 12 — 0,20 kg wędliny; kupony kontrolne z miesiąca września, kategorii PR: na odcinek nr 24 — 0,40 kg mięsa, na odcinek nr 25 — 0,20 kg wędliny; Nie posiadający bonów tuszcowych i kuponów kontrolnych będą mogli zaopatrzyć się w konserwy mięsne w środy, 21 września br. w następujących sklepach spółdzielczych: Sklep 449 — Łęszczyńska 2, sklep 447 — Pabianicka 59, sklep 448 — Rudzka 59, sklep 525 — Pabianicka 6, sklep 434 — Rzgowska 146, sklep 518 — Rzgowska 35a, sklep 520 — Niepiórki 38, sklep 524 — Przedziałnia 91, sklep 464 — Armii Czerwonej 54, sklep 522 — Armii Czerwonej 13, sklep 380 — Księży Młyn 14, sklep 528 — Stalina 62, sklep 517 — Kilińskiego 143, sklep 235 — Narutowicza 19, sklep 184 — Nowotki 61-63, sklep 516 — Narutowicza 73, sklep 440 — Pograniczna 51, sklep 352 — Plac Kościelny 6, sklep 457 — Wojska Polskiego 40, sklep 435 — Piwna 49, sklep 433 — Limanowskiego 86, sklep 247 — Złoty

Mięso-wędliny-smalec

W chwili obecnej na wszystkich budowlanych PBP poszczególne grupy podpisują konkretne zobowiązania. Praca, oparta na nowym systemie ruszy całą parą pod koniec bieżącego tygodnia.

Państwowe Zakłady Przemysłu Dzwierskiego

Im. Marcina Kasprzaka Łódź, Al. 1-go Maja 31-33 poszukują KIEROWNIKA WYDZIAŁU ENERGETYKI I RUCHU Podania wraz z życiorysem przyjmuje Wydział Personalny.

WYPRAWIARNIA i FARBARNIA SKÓR FUTRZANYCH B-cia J. i St. Koper Łódź, ul. Św. Antoniego 5 Telefon 154-45

W TRAWIE niskichy

Stwierdzono naukowo, że organizm ludzki podlega pewnym regularnym, rytmicznym wahaniom, uzależnionym od poru roku, nocy i dnia. Jeżeli np. człowieka z naszej szerokości i długości geograficznej przeniesie na biegun, gdzie panuje sześciomiesięczna noc i sześciomiesięczny dzień — to organizm jego, siłą przyzwyczajenia, reagować będzie po staremu i dążyć będzie do maksymalnego zachowania swego nabytego rytmu. Człowiek taki od czasu potrzebuje snu o porze, gdy w

Jego dalekiej ojczyźnie zachodzi słońce, a budzi się, gdy w ojczyźnie jego słońce wschodzi.

Dla wszystkich tych względów, oraz dla oszczędności w pracach i udogodnień w pracy — zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 2-30 października 1947 r. — Minister Administracji Publicznej zarządził wprowadzenie w dniu 2 października r. b. czasu zimowego i w związku z tym należy z soboty 1. X, na niedzielę 2. X, o godz. 3-ej, cofnąć wskazówki zegara o jedną godzinę.

Zupełnie jednak inaczej przedstawia się sprawa regulacji czasu w krajach anglosaskich, żyjących w rytmie... imperialistycznej ekspansji gospodarczej — i których organizm, na skutek tego, podlegał swoistej... reakcji...

To też świat z niezwykłym zainteresowaniem śledzi, jak anglosaski politycy z ciałem sił starają się cofnąć wskazówki zegarów w strefach podlegających ich wpływom — zamiast o godzinę — o całonoc... lat 11 wstecz... Do Monachium... Cz.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR IM. STEFANA JARACZA
Łódź, ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 dramat Juliusza Słowackiego p. t. „Maria Stuart” w nowej inscenizacji Iwo Galla, z ilustracją muzyczną Waldemara Maciszewskiego.

Z chwilą rozpoczęcia przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

TEATR LALEK „PINOKIO” TPD
Nawrot 27, tel. 135-74

Codziennie prócz poniedziałków godz. 9.30, w niedziele i święta godzina 12-ta „Wilk, koza i kozłeta”.

TEATR LALEK „ARLEKIN”
Łódź, Piotrkowska 152

19, 20 i 21 b. m. o godz. 17-ej „Kolorowe piosenki”.

Od czwartku 22.9 teatr przez kilka dni będzie nieczynny ze względu na przygotowania do premiery „Wesołej Maskarady”.

TEATR „OSA”
Traugutta Nr 1

Codziennie o godz. 19.30 w niedzielę i święta o godz. 16 i 19.30 komedia muzyczna „Krawiec w zamku”.

KINA

ADRIA — „Trójka trefi”
godz. 16, 18, 20
film dozwolony dla młod. od lat 7

BALTYK — „Ali Baba i 40 rozbojników” — film w naturalnych kolorach
godz. 17, 19, 21
film dozwolony dla młod. od lat 7

BAJKA — „Ostatni etap”
godz. 18, 20, 30
film dozwolony dla młod. od lat 12

GDYNIA — „Program Aktualności Krajowych i Zagranicznych Nr 40”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21

HEL (dla młodzieży) — „Postrach mór” — godz. 16, 18, 20

MUZA — Kino nieczynne z powodu remontu.

POLONIA — „Harry Smith odkrywa Amerykę” w polskiej wersji
godz. 17, 19, 21
film dozwolony dla młod. od lat 12

PRZEDWIOSNIE — „Szalony lotnik” — godz. 16, 18, 20
film dozwol. dla młod. od lat 7

ROMA — „Dzieci z jednego podwórka” — godz. 18, 20
film dozwolony dla młod. od lat 7

REKORD — „Samotny żagiel” dla młod. godz. 16
„Statek pułapka”
godz. 18, 20
film dozwol. dla młod. od lat 12

ROBOTNIK — „Ulica Graniczna”
godz. 15.30, 18, 20.30
film dozwolony dla młod. od lat 12

STYLLOWY — „As wywiadu” dla młodzieży godz. 16
„Za wami pójdą inni”
godz. 18, 20
film dozwolony dla młod. od lat 12

ŚWIT — „Tragiczny pościg”
godz. 18, 20
film dozwol. dla młod. od lat 18

TECZA — „Harry Smith odkrywa Amerykę” w polskiej wersji
godz. 16.30, 18.30, 20.30
film dozwolony dla młod. od lat 12

TATRY — „Skarb”
godz. 16, 18, 20
film dozwolony dla młod. od lat 12

WISŁA — „Diabelska Grań”
godz. 17, 19, 21
film dozwol. dla młod. od lat 7

WŁÓKNIARZ — „Śpiewak nieznan”
godz. 16.30, 18.30, 20.30
film dozwol. dla młod. od lat 12

WOLNOŚĆ — „Diabelska Grań”
godz. 16, 18, 20
film dozwolony dla młod. od lat 7

ZACHĘTA — „Młoda Gwardia” — II-ga seria
godz. 16.30, 18.30, 20.30
film dozwol. dla młod. od lat 14

Muzea miejskie
Muzeum Etnograficzne — Plac Wolności 14 (tel. 154-16)
Muzeum Prehistoryczne — Plac Wolności 14 (tel. 139-13)
Muzeum Sztuki — Więckowskiego 36 (tel. 182-73)
Muzeum Przyrodnicze — Park Sienkiewicza (tel. 262-62)
Otwarte codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 10 do 18-ej, w czwartki od godz. 15 do 20, w niedzielę i święta od godz. 10 do 17-ej.
Ośrodek Propagandy Sztuki — Park Sienkiewicza (tel. 110-59)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I SPORT

W sobotę

Hala na Widzewie otwiera swe podwoje

Włókniarze zasłużyli się dobrze sportowi łódzkiemu

Codziennie, gdy tylko zasiedli biurkiem, zabieram się w pierwszym rzędzie do przejrzenia korespondencji. Jest tego masa. Najróżnorodniejsze komunikaty, listy (często z wygrozkami i wymysłami) i od czasu do czasu jakieś zaproszenia na konferencje lub inne uroczystości. Jedną z takich zaproszeń leży właśnie przede mną.

„Zarząd Główny Zrzeszenia Sportowego „Włóknarz” ma zaszczyt prosić Obywatela na Uroczystą Akademię Sportową, zorganizowaną z okazji przekazania do użytku przebudowanej hali sportowej w Łodzi na Widzewie”.

Na końcu dopisek: „Akademia odbędzie się w sobotę, dnia 24 września 1949 r. o godzinie 19-ej”.

Nie znalazłby się w Łodzi chyba ani jeden z miłośników wychowania fizycznego i sportu, który by takiego zaproszenia nie przyjął nie tylko z wielką radością, ale i jednocześnie z ulgą, że wreszcie sportowcy nasi znajdą tej zimy dach nad głową.

Hala na Widzewie w ciągu kilku miesięcy zmieniła tak dalece swój wygląd że w sobotę nie poznają jej z pewnością ci wszyscy, którzy przyjdą na jej otwarcie. Nie pozna jej stała publiczność, nie poznają i zawodnicy. Opisując jej tutaj nie myśli-

my, aby po prostu nie osłabić wrażenia, jakie ona wywrze sama na nas wszystkich w sobotę, gdy rozbijemy ścianami i powita nas cała w gąłki. Po długich miesiącach wyczekiwania doczekaliśmy się wreszcie jej otwarcia. Po długich latach Łódź w sobotę otrzyma pierwszy obiekt sportowy, za który nie będzie potrzebowała się rumienić wobec gości zagranicznych.

Przebudowa hali sportowej na Widzewie swego czasu wywołała w Łodzi wiele wrzawy. Krytykowano nie tylko sam projekt, ale jeszcze bardziej jego inicjatorów i wykonawców. Na Widzewie tymczasem praca szła całą parą. Włókniarze nie zraza-

ly ani zwykła ludzka zawiść, ani inne liczne przeszkody, które przewyższały ich. Celu swego dopięli, jak przykładowo, jak wiele można zrobić przy dobrych chęciach i przy silnej woli.

Nową halę sportową Łódź ma do zawdzięczenia swym włókniarzom. Nie zapomnijmy jednak, że gdyby nasz sport nie uległ reorganizacji i nie został oparty o zrzeszenia sportowe, a przede wszystkim o pionierzy Związków Zawodowych, sport nasz pozostałby nadal żebrakiem, a hala na Widzewie za kilka lat stałaby się prawdopodobnie jedynie przytulkiem dla sów i puszczyków.

Bek złamał rękę w Pardubicach!

W spokaniach z Czechami Polacy startują bez szans

PRAGA (obsł. wł.). — W Pardubicach zakończyły się dwudniowe zawody kolarskie z udziałem zawodników polskich i czechosłowackich. Po drugim dniu zawodów prowadzi Czechosłowacja 33:17 pkt.

Wyniki pierwszego dnia:
1.000 lotny start: 1) Stefanek (CSR) 1:19,4, 2) Kolegar (CSR) 1:19,5, 3) Bek (P) 1:20,6, 4) Borucz (P) 1:24,1, 4.000 m drużynowo: 1) CSR (Kosta, Macek, Stepanek, Peric) — 5:17, 2) Polska (Ga-

brych, Borucz, Marchwiński, Bek) — 5:22,0, 25 km: 1) Peric — 19 pkt., 2) Kolegar — 17 pkt., 3) Bek — 15 pkt. W tym wyścigu Marchwiński spowodował upadek Beka, który złamał rękę w dwóch miejscach i został odwieziony do szpitala.

Drugi dzień zawodów: 10 km: 1) Macek — 25 pkt., 16:22, 2) Kolegar — 12 pkt., 4) Gabrych — 6 pkt.
1.000 m: 1) Kosta — 13 sek., 2) Marchwiński, 4) Kupczak.

1.000 m start stały: 1) Peric 1:19,6 3) Borucz 1:25,0, 4) Gabrych 1:25,2, 4.000 m drużynowo: 1) CSR 5:29,0, 2) Polska 5:36,4.

Z wyścigów motocyklowych na Lublinku

Zwycięzcy biegu 500-ek Wroński i Brun

Polska na 3 i 5 miejscu

Zakończenie mistrzostw siatkówki w Pradze

PRAGA (obsł. wł.). — W ostatnim dniu mistrzostw świata w siatkówkę mężczyzn i mistrzostw Europy w siatkówkę kobiet odbyło się spotkanie Polska — Francja w siatkówce mężczyzn. Zwyciężyła drużyna polska 3:0 (17:15, 15:10, 15:6).

W pierwszym geście obie drużyny obejmowały prowadzenie na przemian nie mogąc go dłużej utrzymać. Francuzi nie mogli rozstrzygnąć seta na swoją korzyść, prowadząc 14:12, na skutek dobrej gry drużyny polskiej, która wygrała tego seta 17:15. Drugiego i trzeciego seta Polacy wygrały łatwo. Dobra gra Polaków, którzy nieznali znaczne postępy, była oklaskiwana przez liczną zgromadzoną publiczność.

W siatkówce mężczyzn: Węgry — Belgia 3:0 (15:4, 16:10, 15:3); Bułgaria — Rumunia 3:1 (15:9, 15:5, 5:15, 15:12). Finałowe spotkanie ZSRR — CSR zakończyło się zwycięstwem 3:1 (15:7, 15:11, 16:18, 15:13).

Klasyfikacja ogólna w siatkówce mężczyzn: 1) ZSRR, 2) CSR, 3) Bułgaria, 4) Rumunia, 5) Polska, 6) Francja.

Kobiety: 1) ZSRR, 2) CSR, 3) Polska, 4) Rumunia, 5) Węgry, 6) Francja, 7) Holandia.

RADIO

WTOREK 20 WRZEŚNIA

10.35 Audycja dla przedszkoli.
10.55 Audycja szkolna dla klas I i II — „Srebrnoluska i Złotoskrzelka” — audycja słowno-muz. 11.15 Informacje. 11.20 Muzyka. 11.57 Sygnał czasu. 12.04 Wiadomości południowe. 12.20 Audycja dla wst. 12.50 (L) Chwila muzyki. 12.55 „Melodie ludowe”. 13.20 Skrzynka PCK. 13.30 (L) Chwila muzyki. 13.35 Muzyka obiadowa. 14.00 Audycja PCK dla chorych. 14.15 Muzyka czeska. 14.50 (L) Komunikaty. 14.55 (L) Pogadanka inż. E. Gorzelaka pt. „Walczymy ze szkodliwymi gryzoniami”. 15.05 (L) Interdium z płyt. 15.15 (L) Aktualności łódzkie. 15.25 Program dnia. 15.30 „Wycieczka na Węgry” — audycja słowno-muzyczna dla dzieci. 15.50 Pogadanka z cyklu: „Walka z alkoholizmem”. 16.00 „Sztuka w Polsce Ludowej” — pog. dla młodzieży. 16.15 Ostatni numer „Kuznicy”. 16.20

Mistrzostwa piłkarskie w Zw. Radzieckim

MOSKWA (obsł. wł.). — Spotkanie rozegrane w ZSRR o mistrzostwo Ligi Państwowej przyniosło następujące wyniki:
CDKA — „Dynamo” (Mińsk) 0:0, „Spartak” (Moskwa) — „Lokomotiw” (Moskwa) 6:4; WWS — „Dynamo” (Leningrad) 3:0; „Dynamo” (Moskwa) — „Torpedo” (Moskwa) 2:1.

W tabeli prowadzi „Dynamo” (Moskwa) 46 pkt. przed CDKA 43 pkt. i „Spartakiem” 42 pkt.

W Środę

Repr. Łodzi — ŁKS Włókniarz na odbudowę Warszawy

W środę, dnia 21 bm. o godz. 17-ej na boisku ŁKS Włókniarza odbędzie się mecz piłkarski pomiędzy Reprezentacją Łodzi a ŁKS Włókniarzem.

Całkowity dochód z tej imprezy przeznaczony zostanie na fundusz do budowy Warszawy.

Piłka nożna w CSR

PRAGA (obsł. wł.). — W niedzielnych rozgrywkach o mistrzostwo czechosłowackiej Ligi Piłkarskiej padły następujące wyniki: Bratislava — Peřice 3:0, ATK — Bohemians 0:3; Trnava — Ostrava 1:0, Sparta — Zl. denice 7:0; Žilina — Slavia 2:4; Košice — Pov. Bystrica 4:0; Victoria (Pilzno) — Kladno 1:2.

Obecnie w tabeli mistrzowskiej prowadzi Bratislava przed Spartą i Bohemians.

W. Ażdiew

Daleko od Moskwy

Nie zdążyli odprowadzić towarzyszy, gdy niespodzianie nadjechali goście: Machow przywiózł na wyspę członków zarządu kolchozu Dolnej Szanki, stynnego rybaka Zobnina, oraz żonę i dwie córki Karpowa.

Iwan Łukicz schwylił na ręce dziewczynki, a swoją Katię przywitał tak czule i serdecznie, jakby nigdy nie było między nimi sprzeczeki. Kobieta miała jednakże charakter niesforny, na wstępie oświadczyła, że nie przyjechała z dobrej woli, tylko na zlecenie kolchozu. Karpow oświadczenie to przepuścił mimo uszu, więc Katię musiała przyjąć udział w ożywionej rozmowie meża z córkami. Aleksy zwoził na dobę Karpowa do pracy, tak, że rodzina rozlokowała się w starej fanzie. Planął żelazny piecyk, Katię krzątała się, ustawiając przywiezione poczęstunki, Iwan Łukicz zaś siedział szczęśliwy i mrużył bystre oczy myśliwego.

— Dziadek kazał cię uściśkać. Ot tak! — mówiła młodsza kędzierzawa dziewczynka — i obejmowała rączkami szyć Karpowa.

— Wspominaliśmy ciebie każdego wieczora. — do-

dawała starsza. — Dziadek czytał nam gazetę, w której było napisane o tobie.

Katię oddała moc podzwonię i dokładnie opowiedziała o sprawach kolchozu. Przewodniczący przysłał list, w którym opisał w jaki sposób kolchoźnicy przygotowują się do wiosennego polowu i pytał, czy Iwan Łukicz nie udzieli mu rad i nie nadałoby życzeń.

Tymczasem oprowadzono Zobnina po wyspie. Stary rybak przyglądał się wszystkiemu, bacznie i z powagą. — Zupełnie, jakby był świeżo mianowanym naczelnikiem. — kiwał w jego stronę Berdize. — Spieszmy z całych sił, towarzyszu Zobnin. Wy oczekujecie wiosny z niecierpliwością, nam zaś ona przyniesie dużo nieprzyjemności.

— Tak, tak, — niewyraźnie odpowiadał Zobnin.

Dużo rzeczy zdumiało go na punkcie — podobne do węzłów metalowe części, wiezione na trztydziestu saniach, i pociągające przez traktory, nurkowie w ogromnych skafandrach, oraz nieprzerwany ruch ciężarówek na lądowej drodze. Nie wykazywał jednak swego zdziwienia.

— Zwołajcie wszystkich — poprosił. — W imieniu naszych rybaków muszę wygłosić mowę, mam polecenie dla budowniczych.

Wieczorem „wyspiarze” zebrał się w największym namiocie i wtedy dopiero wyjaśnił się cel wizyty Zobnina i Katię Karpowej: kolchoz wywalał punkt do

Czy liga państwowa zdała egzamin?

Niniejszym wyznacza się na dzień 20 września 1949 r. o godz. 18 w lokalu Zw. Zaw. Pocztowców, AL Kosińskiego nr 30, konferencję z przedstawicielami wszystkich klubów z terenów ŁOZPN, poświęconą aktualnym sprawom sportowym. Między innymi poruszone zostaną następujące zagadnienia:

1. Czy organizacja I Klasy Państwowej zdała egzamin?
2. Czy II Klasa Państwowa ma rację bytu?
3. Czy międzymiastowe spotkania są wskazane?
4. Czy mają cel rozgrywki o puchar i zawody międzyokręgowe?
5. Czy byłoby wskazane wprowadzenie rozgrywek o puchar RP z udziałem wszystkich drużyn (wszystkich klas)?
6. Jak przeciwdziałać zacieźnieniu lokalnemu i klubowemu, które do prowadzą do interwencji czynników państwowych?

Ze względu na obszerne materiały dyskusyjnej konferencji i konieczność ograniczenia jej w czasie Zarząd ŁOZPN prosi, aby przedstawiciele poszczególnych klubów zacytowali powyżej zagadnienia opracowali wcześniejsze przybywając na konferencję już z przygotowanym materiałem i konkretnymi wnioskami.

Delegaci klubów na konferencję winni być zaopatrzeni w upoważnienia swych klubów.

Stawczyk w formie

PRAGA (obsł. wł.). — Na odbywających się w Vitkovicach zawodach lekkoatletycznych padło szereg doskonałych wyników. Bieg 100 m. wygrał Stawczyk (Polska) 10,6 (rekord Polski wyrównany). Skok w dal: 1) Fikejz (CSR) 7,14 przed Adamczykiem 7:07, Bieg 10 tys. mtr.: 1) Zatopek (CSR) 29:38,8. Bieg 5 tys. mtr.: 1) Schweiß 14:54,0. Bieg 1,500 mtr.: 1) Holmberg (Szwecja) 3:54,8, 2) Karlsson 3:55,0; 3) Cevona (CSR) 3:56,0. Oszczep: Erikson (Szwecja) 70:52, 2) Kissewetter (CSR) 66,40. Skok o tyczce: Saksa (CSR) 4,05 mtr.

GLOS

Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redakcja:
KOLEGIUM REDAKCYJNE
Wydawca: RSW „Prasa”

Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 96, III p.
Druk.: Zakł. Graficzne RSW „Prasa”
Łódź, ul. Żwirki 12, tel. 306-42

Telofony: 216-54
Redaktor naczelny 216-54
Zastępca red. naczel. 216-55
Sekretarz odpowiad. 216-52
Sekretariat ogólny 223-25
Dział partyjny 254-35
wewn. 10

Dział korespondentów robotniczych i chłopieckich oraz redaktorów gazet ściennej 219-62
Dział muzealny 216-21
Dział miejski i sport. 254-33

Dział ekonomiczny: wewn. 8 i 11 225-29
Dział rolny: wewn. 9 — 254-21
Redakcja nocna: 172-31, 154-81

Kolportaż:
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-22
Adminstracja: 200-02
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 82
tel. 131-50 i 124-75